

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 46 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENEK

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

V Canosso?

Hitlerjev odposlanec von Ribbentrop, ki je šel na Angleško, »samo da obiše svoje osebne znance«, je bil večeraj pri g. Edenu, državnem podtajniku v zunanjem ministrstvu. G. Eden je strokovnjak v razorožitvenem vprašanju. Kaj pa briga nekronanega cesarja III. cesarstva, ki je raztrgalo vse verige mednarodnih obvez in se je v imenu izsiljene enakopravnosti oborožilo do zob, vprav razorožitveno vprašanje?

In vendar! Hitlerjevi delegati so zapustili Zenevo, Nemčija v rjavi srajci je zaloputnila vrata za demokratsko, zanemarjeno in od vseh zapuščeno Zvezo narodov, da bi tako pred vsem svetom manifestirala za enakopravnost glede oboroževanja, katere ji druge države niso hotele priznati na oborožitveni konferenci. Danes išče prav ta ponosna Hitlerjeva Nemčija pot nazaj v demokratsko Zenevo. Ta pot naj bi peljala skozi London. Angleži naj bi na razorožitveni konferenci predlagali, da se tudi pravno prizna Nemčiji enakopravnost glede oboroževanja, ko je dejansko že tako oborožena, kakor njeni sosede. Ne gre več za oborožitev ali razorožitev, samo za teoretično enakopravnost, za prestiž narodno-socialistične Nemčije gre. Potem bi Nemčija s palmo enakopravnosti prikorakala po Wilsonovem nabrežju pred palačo ponižane Zveze narodov.

Junak Ribbentrop je prišel po palmo v London nekoliko prepozno. Angleži so z njo poveljali prav ponižano Zvezo narodov. G. Ribbentrop je bil tedaj že v Londonu in bi bil sam lahko slišal MacDonaldov govor ob nastopu novega župana. »Narodi bodo verjeli nemškimi miroljubnim izjavam šele, ko se Nemčija vrne v Zvezo narodov in pridruži posvetovanjem za zeleno mizo... Naša vlada ne bo nikdar jenjala prepričevati nemški narod, da je v zmoti, ker je ostal sam.«

Da, nemški narod, prav za prav Hitlerjeva diplomacija je v zmoti. Ko so Hitlerjevi odposlanci zapuščali Zenevo, so menda menili, da je Zveza narodov konec. Računali so, da bo tudi Duce odkorakal s svojo gardo iz Zeneve. Zgrešeni račun! Mussoliniju je bila nemška odločitev zelo neprijetna. Toda da bi šel za Nemci v samoto samo zato, da bi bil z njimi v samotni solidaren. Duceju se ni tako mudilo. On je rajši že takrat potipal v Londonu za mnenje in ne šele po izvršenem koraku, kakor to delajo Nemci danes. Zaropotal je spet po svoji stari navadi in zahteval revizijo pravil Zveze narodov, da bi tudi iz te nesreče svojega bližnjega rešil kaj zase. Gotovo je bil na ta račun marsikateri njegov uradnik v Zenevi povišan, marsikatera naloga je bila radi tega poverjena prav italijanski delegaciji. Morda tudi ni slučajno, da ima njegov delegat Aloisi glavno besedo v odboru, ki vodi ljudsko glasovanje v Posaarju.

G. Ribbentrop posluša angleške lekcije v Londonu. »Prav smola je,« brzojavlja dopisnik nekega berlinskega lista iz Londona, »da je bilo poročilo komisarja Knoxa priobčeno v Zenevi v istem času, kakor so nemški poslanci v Londonu, Parizu, Rimu in Bruslju protestirali proti zbiranju francoskih čet ob Posaarju. Velikanski naslovi v londonskih listih — »Daily Herald«: »Strahovlada narodno-socialističnih vohunov«, »News Chronicle«: »Mobilizacijski načrt nacije v Posaarju« itd. — pričajo, kakšno stališče je zavzelo v tem vprašanju angleško javno mnenje.« In v Zenevi ni nikogar, ki bi branil Nemčijo.

»Veseli me, da lahko trdim,« je dejal še MacDonald, »da smo v zvezi s Francijo in Italijo zastavili ves svoj vpliv za ohranitev miru; niti za hip nismo umaknili svoje podpore Zvezi narodov, žalibog, da je Nemčija še vedno odsotna.« Iz Berlina se hudejejo nad takšno delitvijo držav v dve vrsti, v miroljubne in nemiloljubne, in nemški tisk zagovarja Hitlerjevo politiko, češ, da je Nemčija izstopila iz Zveze narodov samo radi tega, ker ji na razorožitveni konferenci ni bila priznana enakopravnost. Ker je malodušnost glede obstoja in dela Zveze narodov že tako splošna, naj navedemo še nekaj stavkov iz MacDonaldovega govora, ki so ga sami Nemci označili z »Zadnjo besedo Anglije«. Ko je angleški premier govoril o težavah razorožitvene konference, je poudaril, »da imamo še vedno Zvezo narodov, še vedno tudi Svet Zveze narodov in miroljubnim državam bo še vedno dana priložnost, da svoj vpliv uveljavijo po vsem svetu.«

V času nemške odsotnosti je stopila v Zvezo narodov sovjetska Rusija. Glede na notranje politične razmere v Rusiji in glede na mednarodno komunistično propagando je pojav sovjetske Rusije v Zenevi zbudil marsikje pomisleke. Nikakor pa ni mogoče a priori zanikati, da utegne ruska prisotnost koristiti Zvezi sami in s tem tudi mednarodnemu miru. Tudi kdor zanika možnost, da se današnja Rusija morda prav s pomočjo Zeneve približa zapadu in vsled tega omili svoje notranje politične metode, bo vsaj priznal, da je včlanjenje sovjetske Rusije zbristilo Nemcem pamet in da je Litvinov s tem svojim korakom nehoti dal pobudo Hitlerju, da skuša najti zopet zvezo z Zenevo. Značilno je, da je MacDonald »pozdravil vstop sovjetske Rusije v Zvezo narodov«, čeprav je znano staro nasprotje med rusko in angleško zunanjo politiko.

Položaj Nemčije v sedanjih osamljenosti je nevdržan že iz priroste razloga. Po starem vodilu nemške zunanje politike ne sme biti Nemčija nikdar sprta z Rusijo in Anglijo ob istem času! Vedno mora imeti na svoji strani enega izmed teh dveh imperijev, da s pomočjo prvega pobija drugega ali narobe. Hitler je raztrgal rapalsko pogodbo s sovjetsko Rusijo, zdli se tudi, da podpira Japonce proti Rusom, na drugi

Kako sladko govore, a kako hudo mislijo

Kljukasti križ zre čez vrhe gora

Nemška revija »Geo-Politik« se je spozabila in zahteva za Nemčijo bitne dele naše Jugoslavije

Ljubljana, 13. novembra 1934.

Novemberska številka »Geo-Politike«, ki izhaja v Monakovem in je glasilo vsenemških struj v Nemčiji, je priobčila kljub obstoječi časopisni cenzuri tudi članek Hansa Stögerja o avstrijskem vojnobrambnem položaju na jugu, kjer beremo med drugim razodetja, ki nam bodo pojasnila, če je to sploh še potrebno, kako kljub uradnemu zatrditvam in uradnim zanikanjem Nemci, ki so po svojem prepričanju itak vsi vsenemško razpoloženi, gledajo na naše kraje, torej na severno mejo jugoslovanske zedinjene države.

Hans Stöger začenja z opisovanjem italijansko-avstrijske meje ter preide nato na jugoslovansko-avstrijsko mejo, ki jo razloži na sledeči način:

»Jugoslovanska meja zadene na Peči, trdo ob Podkorenskem sedlu na karavanskem gre-

benu na italijansko in na avstrijsko mejo. Od tam sledi meja grebenu Karavank do Ovršve — pustet staro koroško občino Jezersko na jugoslovanskem ozemlju — in sledi od tam proti vzhodu do Murskega kota zelo samovoljnim črtam. Meška dolina in ozemlje okrog Dravograda tja do Labuda je odrezano od Koroške, med tem ko izgubi Stajerska sploh vso ozemlje, vso obrečje Save in vso neposredno stajersko obrečje Drave, tako da padejo nemška mesta Maribor, Celje in Ptuj v Jugoslavijo. Ravno tako se je zgodilo tudi s Kranjsko, ki je v srednjem veku pripadala nemški državi in je sedaj prišla, izvenzemci to, kar je dobila Italija, pod Jugoslavijo.«

Nato razmotriva pisec o bojnoobrambnih posledicah te »čudne meje in pravi, da je Italija s

Da se uredi vprašanje Podonavja

Laval je že začel ...

Politika umorjenega Barthouja se bo zvesto nadaljevala

Pariz, 13. novembra. c. Današnje rimsko časopisje piše danes zelo obširno o namerah francoske diplomacije v najbližnji bodočnosti. Z velikim zadovoljstvom povdarja fašistični tisk oni odstavek iz francoske vladne deklaracije, da bo nova vlada nadaljevala politiko, ki jo je začel Barthou. Rimsko časopisje predvsem hoče vedeti, da je večeraj de Chamberlain dobil od Lavalja celo že nalog, da naj uredi vse formalnosti za obisk ministra Lavalja v Rimu, ki bi se naj izvršil pričetkom meseca decembra.

Samo v sporazumu z MZ

Veekakor je zanimivo dejstvo, da je fašistično javno mnenje tako kmalu po Gömbösovem obisku v Rimu preskočilo na francosko-italijanske odnose. Iz tega se pač jasno vidi, da Gömbös v Rimu ni mogel dobiti tistih zagotovil, ki vije še na koščljivosti ureditve vseh vprašanj, na katerih je Francija vsaj toliko interesirana kakor Italija. V tem oziru pa je stališče francoske diplomacije jasno: vprašanje mirovnih pogodb ne more priti na dnevni red, in srednjeevropski problem je rešljiv samo v sporazumu z državami Male zveze. V tem smislu se izraža danes v Journalu diplomatski urednik tega lista Saint Brice, ki je po navadi zelo dobro informiran in ki pravi, da je sicer želeli, da bi Laval čimprej odpotoval v Rim, vendar pa se to ne more zgoditi, predno se popolnoma ne pojasni, kako se bo razvijala politika rimskih protokolov, katere je nedavno Gömbös tako bučno proslavljal. List meni, da so bili rimski protokoli zamišljeni predvsem za gospodarsko povzdigo Podonavja. Finančne težave Italije so kmalu pokazale, da je ta plat rimskih

strani dokazujejo MacDonaldove odločne izjave, da Nemčija izven Zveze narodov ne more računati na angleško pomoč. Niti demokracije Nemčije izven Zveze ne bi Angleži podprli pri njenih zunanje-političnih težnjah, kaj šele narodno-socialistično Nemčijo, ki je po Baldwinovi izjavi prelozila »mejo angleške varnosti« ob Ren!

Po vsem tem ne preostaja Nemcem drugega, kakor pot v Zenevo. Čeprav se je Nemčija med tem časom oborožila, bo to le pot v Canosso; svoj namen — teoretično in dejansko enakopravnost — bi bila lahko dosegla v Zvezi, in to brez nepotrebnega hrupa, ki je razburil mirno Evropo in jo pognal v divje tekmovalstvo v oboroževanju. Enakopravnost bi bili pod okriljem Zveze narodov dosegli s pomočjo razorožitve, a ne z oborožitvijo.

Hans Stöger smelo trdi: »Nemški Maribor, Ptuj, Celje, nemška Kranjska«

polastitvijo kanalske doline dobila postojanko neizmerno večje važnosti kot s polastitvijo južnega Tirola in Brennerja. Italija je s tem namreč dobila »možnost poševnega vpada v Podonavje«, saj lahko vrže v 4 urah svojo videmsko posadko na koroško mejo in je v nadaljnjih par urah dosegla madjarsko mejo! Nato pride do zaključka, da je tudi Jugoslavija dobila s meško dolino in s »samovoljno odprto mejo na Stajerskem naravnost krasno postojanko za obračunavanje s Avstrijo, ali za »hitre sunke proti Celovcu ali Gradcu.«

Pisec v nadaljnjem obžaluje, da v Avstriji ne najde niti sence kakšnega »brambnega duha« (Wehrwille), med tem ko ugotavlja, da obstoja v Jugoslaviji navzile vsemu, kar so po svetu govorili, strnjena volja za ohranitev državne skupnosti poleg tega pa še prvotno vojaštvo. In tako je »sled diktata v St. Germainu« prišlo tako daleč, da je Avstrija nezavarovano, odprto ozemlje, na razpolago vsakemu, kdor se zanj zanima.

Na koncu se spušča pisec v opisovanje »bodoče voje slike«, ko bo Italija zletela v Podonavje in ko jo bodo iz severa dol prestigili Čehoslovaki, med tem ko bo Francija udarila čez južno Nemčijo proti Podonavju, ter se bo na ta način teptala nemška zemlja, ki bo postala torišče za bodočo vojno, in pride do zaključka, da mora Avstrija postati zopet del nemške države (Reichsland), da mora zopet »nemška velešila prevzeti varstvo nad njo, zato, ker je v to poklicana in razpolaga tudi s potrebnimi močmi, da varstvo tudi dejansko izvršuje.«

Gornje smo ponatili zato, da s tem pomeno, kar smo že večkrat povdarjali, da ima sedanja Nemčija trdno voljo seči po Avstriji, da ima pa nadalje tudi trden namen seči dalje, po »nemškem« ozemlju meške doline in Stajerske dol de Save, a seči še dalje do Jadrana, čez telo naše zemlje, zvesta starim načrtom, ki jim je narodni socializem dal le še večjo pobudo. Bog nas varuj pred tem, da se na Karavankah pojavijo kljukasti križi! To nam pove članek Hansa Stögerja.

Italija mnogo bližji, nego v vprašanju glede madjarskih zahtev revizionizma.

Spalajković pri Lavalu

Nervoznost v Parizu se je še povečala, ko se je izvedelo, da je danes popoldne zunanji minister Laval sprejel tudi jugoslovanskega poslanika v Parizu g. Spalajkovića. O vsebini teh razgovorov ni bilo mogoče ničesar izvedeti. Takoj nato pa je Laval sprejel še sovjetskega odpravnika poselov v Parizu Rosenberga. Oba državnika pa sta se tokrat predvsem razgovarjala o potrebi, da se takoj preide na nadaljevanje razgovorov za sklenitev vzhodnega pakta. Oba državnika sta se sporazumela, da je nujno, da se izvrši sadnji pritisk na Poljsko, da se točno izjavi o pristopu k paktu. V tem smislu bosta obe vladi izvršili prijateljske korake pri poljski vladi.

Kakor se torej iz vsega tega vidi, se je sedaj silno pospešila mednarodna delavnost. Vsa ta aktivnost sicer še nikakor ne nakazuje smeri, po kateri se bo iztirala zapletenost, v kateri se nahajamo. Vendar pa ravno ta velika in pospešena aktivnost dokazuje, da imajo odgovorne vlade že toliko realnih postavk v rokah, da je upati, da mora priti do onih rešitev, ki ne morejo končati v neizvestnosti in sagati.

Francoska vlada izjavlja:

Rešimo pred revolucijo in diktaturo

Pariz, 13. novembra. c. Francoska vlada se je danes popoldne ob treh predstavila svojemu parlamentu. V zbornici je prečital vladno deklaracijo Flandin, v senatu pa jo je prečital pravosodni minister Pernot. Zanimanja za sejo parlamenta ni bilo ravno veliko in v tribunah je manjkalo mnogo radovednežev, ki sicer morajo prisostvovati vsaki predstavitvi novega predsednika vlade. Vladna deklaracija je precej dolga in stilistično zelo svečana. Posebno slovesno so one besede, ki govore o tem, da je treba republiko braniti pred diktaturo in revolucijo. Vlada obljublja, da bo mogoče vse težave premagati pod geslom, ki si ga vlada lasti za svojo idejo vodnice in ki je: enotnost vseh za dejavnost in dejavnost vseh za enotnost. Pod to svetlo mislijo-vodnico bo vlada skušala odpraviti vse bridkosti šasa in težave položaja. Vlada obljublja, da bo znala vzdržati mir na zunaj in na znotraj. Nadaljevala bo v tem smislu delo pokojnega Barthouja in bo z ustvarjanjem novihavez hkrati utrjevala stara prijateljstva in savenštva. Pri tem bo pa vlada delala zato, da se dvigne ugled Društva narodov, za katerega je toliko ljudi prelilo svojo kri na bojnih poljanah. To bo politika, ki bo rešila republiko pred revolucijo in diktaturo. V ostalem delu razvija deklaracija vlade njen gospodarski načrt.

Dunajska vremenska napoved: Južne Alpe: Oblačno in nagnjenje k padavinam, sicer milo.

Dih diktature?

Prepoved zborovanj v Franciji

Pariz, 13. novembra. c. Danes popoldne se je vršila seja vlade na Elizeju. Ministrski svet je predvsem sprejel senzacionalni sklep, da se odslej ne smeje vršiti v Parizu in ostali Franciji nobene politične manifestacije na prostem. Finančni minister je nato poročal o pripravah za proračun in je izjavil, da bo zahteval od parlamenta, da v najkrajšem času predela ves proračun. Vlada je pristala na to zahtevo finančnega ministra in bo v tem smislu izvršila vse potrebno v parlamentu.

Skupna rdeča fronta

Pariz, 13. novembra. c. Danes se je tukaj sestel izvršilni odbor druge internacionale, ki je sklepal o združitvi a tretjo internacionale. Odbor je misel sprejel in v Moskvo je bil poslan poziv, da tretja internacionala pošlje svoje delegate na pogajanja.

Pariz, 13. nov. c. Po seji socialistične internacionale se je zvedelo, da sta francoska socialistična in komunistična stranka prevzeli nalogo, da vodita pooredovalna pogajanja z Moskvjo. Kmalu nato pa so prišle vesti, da se švedska, angleška in češkoslovaška socialnodemokratska stranka ne strinjajo s pariškimi sklepi in bodo izvajale posledice, če pride do združitve s tretjo internacionalo.

Slovanska Rusija - raj židovskih marksistov Za židovsko, slovanska revolucija

V 6 člankih, objavljenih v »Slovenec« pretekli teden, smo povzeli po knjigi Hermana Fehsta glavne podatke o vplivu marksističnega židovstva na boljševiško revolucijo od l. 1917 do danes, ko vlada v Rusiji »Stalinova struja«. Videli smo, da je bil židovski marksist neprestano na vladni in da se pravi slovanski Rus dozda še ni mogel uveljaviti. Danes želimo podati sliko o položaju, ki vlada v Rusiji danes, da svojim znanja željnimi bralcem postrežemo tudi z informacijami o sedanjosti.

Herman Fehst trdi na str. 144 svoje knjige, da obvladajo židje-marksisti danes vso politično in kulturno moč v sovjetski Rusiji. V dokaz tega navaja med drugim knjigo žida Dmitrijevskaja, ki je izšla v založbi »Mladorosskaja Iskra« v oktobru 1933, v kateri ta resnično govori, kako je sovjetski marksističar komisar za prosveto v majniku 1935 organiziral vseslovansko tekmo med učenci glasbenih šol, in da so pri tej priliki bili odlikovani od sovjetske narodnih komisarijev sledeči mladi glasbeniki: Busja Goldstein (žid), A. Kaplan (žid), Beba Pritkina (židinja), Lisa Hillels (židinja), Miša Pritkina (žid), Samuel Hillels (žid), ter sledeči ravnatelji glasbenih šol: Prof. Jampolski (žid), prof. Goldenweiser (žid), prof. Magasiner (žid), prof. Stojarski (žid) in prof. Reinhold (žid). Z drugimi besedami povedano: Med 165 milijoni prebivalcev sovjetske Rusije živi samo okrog 3 milijone židov. In pri tem, ki zajema vse rusko ozemlje, dobijo nagrade izključno židovski dijaki in židovski ravnatelji šol. To je torej tista »slovanska sovjetska kultura«, ki jo je Demjan Bedny (žid) 29. majnika 1933 opelval v moskovski »Pravdi«.

Žid - marksist ogledalo „slovanske“ kulture

To, kar smo videli na polju glasbe, najdemo povsod na vseh kulturnih področjih. Velikansko palačo sovjetov, ki naj bo odraz in simbol sovjetske gradbene umetnosti, gradi žid Jonatan. Vrhovni državni nadzornik za vsa sovjetska javna dela je žid Frankfort. Velikansko tovarno za traktorje, ki so jo l. junija 1933 začeli graditi v Celjabinsku in ki naj zgradi vsako leto 40.000 motornih vlačilcev, gradi žid Kogan. Februarja 1934 je bila kot najbolj zasluzna gledališka umetnica sovjetske Rusije odlikovana židinja Mansurova. Ko so sovjetski sklenili pokazati zapadnemu svetu svoj svetovnoznani balet, niso poslali v inozemstvo slovanskega para Kudrjačeva in Podgoreckaja, marveč žida Asata in židinjko Sulamito Messerer. Ko so se prvič pojavili v Evropi ruski gledališki ravnatelji, da »navčejo« stike z evropskim gledališčem, nismo videli nobenega slovanskega Rusa, marveč izključno žide Meyerholda, Tarova, Krasina, Aleksandrova. Komisarjiat za prosveto je letos izdal listo najbolj zaslužnih časnika in člankopiscev, na kateri najdemo med prvimi: žida Radeka, žida Košila, žida Iljo, žida Iljo Ehrenburga, žida Lifšitza, žida Zichona, žida Zinovjeva, žida Abramova, žida Bragina, žida Lurija, žida Bergsteina... Akademijo sovjetskih lepih ved in umetnosti vodi židja Solncev-Bleichmann in Rothstein. In tako gre ta pesem naprej. V literaturi, v revijah, v časopisju, v vseh književnih državniških objavah in statistikah, povsod ti kot prvo pride nasproti židovsko ime »kot odsev čisto slovanske boljševiške Rusije«.

Poglejmo na sledeče številke, ki se nanašajo na strokovne šole v sovjetski Rusiji. V vseh ruskih strokovnih šolah je bilo židov, in sicer na nižjih šolah 1172, na srednjih 7454, na višjih pa že kar 11.382, torej zasedajo židje predvsem najvišje strokovne šole. Na vseh ruskih visokih šolah je bilo januarja 1934 75% Rusov, 12% židov, 3% Ukrajincev, 2% Belorusov. Židov je bilo 20krat več, kot bi sorazmerno odgovarjalo količini njihovega prebivalstva.

Iztrebljenje „slovanskega“ duha

Židje se predvsem trudijo čisto dosledno iztrebiti vsak slovansko-ruski duh iz vseh šol. Iz učbenikov so kratko malo pomateli vse, kar spominja na slovansko zgodovino. Sicer se je po smrti prosvetnega komisarja Lunačarskega sedanji narodni komisar za prosveto Rus Bubnov z vso silo vrjel na delo, da reši slovansko kulturo židovsko-marksistične poplave in da očisti prosvetno osebo vseh židovskih pristrank, toda kakor hitro se je hotel dotakniti kakšnega višjega uradnika, je takoj dobil migljajo, naj ga pusti na miru, ali gre. Kajti židje vedo, da bo vsaka oslabeitev židovskega vpliva na prosvetno vzgojno politiko imela za posledico tudi duhovno ozdravljenje ruskih mas, kar bi pa zopet postalo nevarno za židovsko-marksistično nadvlado v boljševiški Rusiji.

Že zgoraj imenovani Dmitrijevski trdi, da imajo židje-marksisti namen, po natančno določenem načrtu iztrebiti vse, kar je ruskega. Kot so svoje dni Asirel, če so hoteli podjarmiti kakšno novo pokrajino, kratkoma pobili ali pa poslali v dosmrtno ujetništvo vodilne plasti dotičnega prebivalstva, dobro vedo, da je narod, ki je izgubil voditelja, izgubil vsak odpor, tako delajo tudi židovski marksisti danes v Rusiji, samo, da vsrjo svoj posel danes še bolj dovršeno, še bolj sirovo in v večjem obsegu. Asirel so odpeljali k večjemu par tisoč marksističnih židjev pa pošiljajo danes kar v milijonih slovansko prebivalstvo Rusije, slovansko kri in slovansko kulturo, v gubnaša taborišča na severnem morju in v Sibirijo, kjer zganjajo v okoliščinah, o katerih se ljudem niti sanjalo ni. Vode in poglavarji teh taborišč, kjer v stotisočih poginjavajo slovanski razumniki, pa so zopet židje-marksisti.

Kdo torej vlada Rusiji?

V »Politbiroju«, ki smo ga označili za rehovno strankino vodstvo, sedi kot vodja žid Kaganovič.

Znanje ministrstvo in zunanja politika je brez izjeme v rokah židov. Komisar za zunanje zadeve je žid Litvinov (Valah), njegovi namestniki pa so žid Krestinski, žid Sokolnikov (Briljant) in Kahanan (Armenec). Glavna podtajnika za zunanje zadeve in prva svetovalec znanjega ministra sta žid Lapinski (Löwensohn) in žid Radek (Sobelsohn).

Sovjetski diplomatski zastopniki (veleposlaniki in poslaniki) v inozemstvu so: Rosenberg (žid) v Parizu, Majski (žid) v Londonu, Petrovski (žid) na Dunaju, Kolontaj (židinja) v Stockholmu, Jurenev (žid) v Tokiju na Japonskem,

Stein (žid) v Helsinkforsu na Finskem, Karski (žid) v Litvi, Dartjan (Armenec) v Grčiji, Nur Potjomkin (Rus) v Rimu, Melnikov (Rus) v Khabulu v Afganistanu, Aleksandrovski (žid) v Pragi, Sirec (žid) v Varšavi, odkoder je bil odpoklican Rus Antonov-Ovsejenko, Trojanovski v Washingtonu v Ameriki je po rodu Rus, a je poročen z židinjko.

Ko so se sovjeti udeležili svetovne gospodarske konference majnika 1933 v Londonu, so poslali sledečo čistokrvno »slovansko« delegacijo: predsednik žid Litvinov, zastopnik žid Mešlav, članar žid Majski in Poljak Oserski.

Na čelu Gosplana, ki izdeluje načrte za »spetotice« in jih izvršuje, sedi žid Kujbišev, ki je obenem namestnik predsednika Sovnarkoma. Vsa uprava Gosplana pa je v židovskih rokah.

Komisarijat za zunanjo trgovino je popolnoma v rokah židov. Komisar je žid Rosenholtz, njegov namestnik žid Elijava, drugi zastopnik pa žid Dvolajski. V področju tega komisarijata najdemo po listi odlikovancev ob priliki 15 letnice državnega izvoznega monopola sledeče »ruske« veličine: žid Weizer, trgovski zastopnik v Berlinu; žid Bojev, namestnik komisarija; Poljak Oserski, trg. zastopnik v Londonu; žid Dvolajski, zastopnik komisarija; žid Krajevski, načelnik oddelka za lesno trgovino; žid Skripko, pooblaščen zastopnik komisarijata za zapadno Sibirijo; žid Kišin, načelnik oddelka za žitni izvoz; žid Kiseljev (Sauerwein), načelnik oddelka za industrijski izvoz; žid Lewin, načelnik oddelka Jušamorg; žid Kalmanevski, načelnik oddelka za industrijski izvoz; žid Aleksandrov, načelnik oddelka za rudarski strojni uvoz; žid Rabinovič, zastopnik komisarijata v Gosplanu; žid Saltanov, načelnik oddelka za tovarni promet; žid Belenki, načelnik oddelka za trgovino s krznom; žid Bron, načelnik splošnega oddelka; žid Löwensohn, trgovinski zastopnik v Rimu; žid Ostrovski, zastopnik ruske petrolejske industrije v Parizu.

Trgovinski zastopniki sovjetske Rusije inozemstvu so sledeči: žid Weizer v Berlinu, žid Herstein v Tokiju, žid Löwensohn v Rimu, žid Goldenberg v Parizu, žid Friedstein v Rigi.

Narodni komisar za težko industrijo je georgijski žid Ordzhonikidze, a njegov namestnik je Kaganovičev brat žid Kaganovič.

Narodni komisar za lahko industrijo je žid Deutsch.

Narodni komisar za lesno industrijo je žid Fuschmann.

Vrhovni vodja tajne policije »ččke« ali OGPU je žid Jagoda (Erdbeere), njegov pomočnik pa žid Agranov. Vrhovni ravnatelj delavskih in kazenskih taborišč, ki so pod okriljem »ččke« je žid Behrmann, njegova pomočnika pa žida Fjorin in Rappaport.

Na čelu političnega oddelka sovjetske vojske sedi žid Sifris s samožidovskim štabom.

Poljedelstvo je sedaj padlo popolnoma pod židovsko nadzorstvo. Narodni komisar za kmetijstvo je žid Jakovlev. Najvažnejša oddelka tega komisarijata sta politični oddelki in oddelki za strojne postaje, ki imata oba po vsej Rusiji svoje politične in strojne pododseke. Politične ali boljše rečeno špijonske oddelke je izumil žid Kaganovič, ker jih je neobhodno potreboval za izvedbo razlastitve kmetov, ki se je začela l. 1935 na ljubo kolektivnemu gospodarstvu. Vode »političnih odsekov« so posebni zaupniki komunistične stranke in zunanji na delu dejanski vodje vse kmetijske politike, ker gre vsaka odločitev skozi njihove urade. Ti so po večini židi.

Na podoben način je organiziran v Rusiji promet, ki ima tudi v vsakem kraju svoj politični odsek, ki je glavni nadzornik vsega delovanja. Tudi tukaj sedijo po veliki večini židje.

Potemtakem smemo reči, da imajo danes židje-marksisti v rokah sledeče sovjetske ustanove:

Politično, zunanjo in notranjo politiko, zunanjo trgovino, prehrano, kmetijstvo, industrijo, finance in vso politično upravo vojske in prometa. Človeku se naravnost vsiljuje vprašanje: Kje pa so sploh še Rusi? Rusi so ostali v nekaterih ustanovah kot izoheski, kot orodje za reprezentanco, kot zunanji firmež hiše, ki so jo zasedli od kleti do strehe sami židje-marksisti.

Židomarksistu se ne smili ljudstvo, niti mu ni sveta ruska zemlja

Zato se ne smemo čuditi, ko slišimo o strahotah, ki se v Rusiji dogajajo. Ti ljudje lahko pripravljajo in izvajajo tako ogromne gospodarske načrte. Kot svoje dni faraoni v Egiptu. Ti židovski marksisti so tuji, zemlja jim je tuja in tuj jim je narod, nad katerim so zavladali. Zemlje se jim škoda ne zdi, zemlja jih ne boli, ker je ne ljubijo, prebivalstvo jim je tuje, ga ne marajo, za nje ne šteje. Zato s takšno lahkoto igračkajo z zemljo in jo uničujejo, zato s takšno zločinsko lahkoto delajo znanstvene eksperimente s prebivalstvom, zato jih ne gane nobeno trpljenje Rusov, nobena lakota, nobeno izumiranje. Ruska zemlja in ruski ljudje so za nje mrtve številke, s katerimi se brezbržno igrajo, kot z živalmi, ki smo jih nakupili in jih imamo v izobilici. Kako strahotno so ti židje-marksisti recimo postopali, ko so gradili tolikanj opovane velike vodne kanale, po katerih je najpreje tekla kri delavcev, predno jih je napolnila voda. Te kanale so delali kaznjenci. Dela so vodili židje, od vrhovnega poveljnika žida Jagode pa dol do žida Kogana v Belomorskoj, do žida Behrmanna, valpeta vseh ruskih kaznivskih taborov, do žida Suka in do žida Rappaporta, njegovih namestnikov, do žida Frankela, glavnega inženjerja, do žida Veršickaja, njegovega namestnika. Jagoda, kot okrutni faraon davnih dni, je odklonil nakup strojev za izkopavanje kanala, češ, to je astronomija, ki je ne poznamo. Mi računamo samo na lopate, na karjole, na roke in na mišice. To se pravi, mi računamo samo na človeško rdečo kri, kot pri sužnjih, ki so faraonom v Egiptu kopali kanale, gradili ceste in postavljali piramide...

Zarja narodne samozavedi

Seveda se je v očigled razdejavanja, ki so ga v petnajstih letih vzpizorili židovski marksisti v slovanski Rusiji, začelo polagoma pojavljati posebno med mladino sovratvo proti židom, ki se oslanja na polagoma vzbujačo se narodno zavest in čuvstvovanje. Ta mladina, ki je ruska, sili v ospredje in je zaveda že važna mesta. Ta mladina, ki je slovanska, trdi, da revolucija v Rusiji še ni končana, da se je komaj

Zbor češkoslovaške ljudske stranke

Ker smo bili zvesti demokraciji, smo v državi dosegli in igramo važno tvorno vlogo

Praga, 12. novembra.

V nedeljo, 11. t. m. je bil v Pragi običajni vsakoletni kongres šramekove ljudske stranke. Po službi božji v cerkvi sv. Henrika so zborovalci poslušali udanostno brzojavko papežu, predsedniku republike Masaryku in vsem češkim škofom. Prvi politični gospodarski referat je imel član stranke trgovski minister inž. Dostálek, ki je povdaril, da je orodje češke zunanje politike Mala zveza in zveza s Francijo. Nadaljni razvoj zunanjih gospodarskih in političnih razmer bo seveda vplival tudi na stališče češkoslovaške. Dostálek je posebno povdarjal, da je kot trgovski minister trdno odločen, da bo z vsemi silami varoval srednji stan, to je obrtnike in malega trgovca, pa čeprav mu groze zelo močni sovražniki. Minister je v nadaljnjem govoru odločno izpovedal demokratično stališče ljudske stranke in izrekel prepričanje, da bo še tudi v bodoče mogoče obdržati koalicijsko vlado, ki jo narekuje na samo notranji politični položaj, ampak še mnogo bolj zunanje politične razmere. Končno je minister še povdaril, da so temelji češke ljudske stranke: krščanstvo, patriotizem, demokracija in socialna pravičnost.

Po govoru ministra inž. Dostáleka je od vseh

Boljševizem v Ameriki

Trpeča Cerkev v Mehiki

Lažnjive obdolžitve apostolskega delegata in kat. duhovščine

Mexiko City, 13. nov. TG. Osrednja vlada objavlja, da je bil papeški delegat nadškof Ruiz in Flores obenem s škofom Jose Jesus Manrique Varate aretiran na predlog državnega pravdnika, ker se jima očita, da sta v zvezi z drugimi katoliškimi duhovniki hujskalo ljudstvo k uporabi proti državi oblasti. Toda ta izjava je lažnjiva, ker sta bila oba cerkvena kmeza aretirana na povelje policije in je bilo še davi javljeno državnemu pravdniku, da sta zaprta. Ravnotako lažnjivo so tudi očitki državnega pravdnika, ker sta bila oba škofa že več tednov pod dnevnim policijskim nadzorom in se sploh nista mogla nikamor gnuti, ker sta bila noč in dan obdana od detektivov.

Danes se je tudi zvezna država Chihuahua od-

burno pozdravljen nastopil predsednik stranke ministar dr. Šramek. Šramek je povdarjal, da je ljudska stranka ob drugih državotvornih strankah ena najmočnejših temeljev nacionalnega in državnega življenja. To veliko pomenja tako za državo kakor tudi za stranko, ki se tudi dobro zaveda svoje odgovornosti pred narodom. Stranka zavzema jako važno mesto v češkem javnem življenju. Prišla pa je do tega mesta radi svoje odlične in neomajne udanosti demokratičnim načelom in zveste službe češkoslovaškemu narodu. Krščanski solidarizem, ki ga stranka izpoveduje, je pomagal državi v mnogih težkih socialnih in gospodarskih situacijah. Teh svojih načel se bo stranka držala tudi v bodoče, saj vidimo, da se tudi druge stranke hodijo učiti k njenemu programu.

Končno je Šramek zavril glasove tistih oseb in skupin, ki mislijo, da pomen in politično delo katoličanov danes republiku ni več potrebno. Med burnim odobnavanjem vsega kongresa je vprašal, kje bi bila dana država, ako ne bi mogla računati na močno politično akcijo politično organiziranih katoličanov? Zato se bo ljudska stranka mirno držala svojih narodnih in demokratičnih načel v službi naroda in države.

ločila, da sledi drugim državam in izžene vse katoliške duhovnike ter prepove vsako službo božjo. Duhovščina iz države Colima je že pribežala na ameriško mejo, a manjka jih veliko število in obstaja strah, da so bili pobiti. Vrhovno vodstvo pri preganjanju katoliške cerkve je prevzel zopet bivši predsednik Plutarck Calles, ki je obdolžil vso katoliško cerkevno upravo, da »ruje proti državi s tem, da noče priznati, da bi se mehiškana mladina od slej izobraževala (sic!) v duhu socialističnih nauk«.

Mexico, 13. nov. AA. Zvezne čete so v soboto napadle upornike v državi Laxalla. Pet upornikov, med njimi generala Garijo so ubili, sedem pa so jih vjele.

Kard. Innitzer ne sprejme Papena

Dunaj, 13. novembra.

V političnih krogih mnogo komentirajo smolo poslanika Papena, ki se je v katoliških krogih hotel vpeljati predvsem z obiski pri raznih škofih. Predvsem je hotel doseči razgovor z nadškofom dr. Innitzerjem, ki ga pa ni sprejel. Isto se mu je zgodilo pri kardinalu Serediju, ko se je mudil na Dunaju. Splošno mislijo, da cerkveni dostojanstveniki odklanjajo Papena radi misteriozne vloge, ki jo je igral ob priliki, ko je Hitler prevzel oblast v Nemčiji.

Blomberg odstopi?

Pariz, 13. novembra. b. »Intransigant« poroča, da bo v najkrajšem času odstopil nemški vojni minister Blomberg zaradi bolezni. Za njegovega naslednika se omenja generala von Reichenaua, ki je imel že več sestankov z državnim predsednikom Hitlerjem. Naloga Reichenaua bo predvsem, da izvrši vse potrebno za obrambo proti vojnim napadom sedaj demilitariziranega Porenja. Reichenau pa bo moral izvršiti tudi vse priprave zaradi eventualnih dogodkov v saarskem področju.

Atentat na Hitlerja

Dunaj, 13. novembra. b. Letos se že tretjič trdovratno širijo govorice o poskušanih atentatih na državnega predsednika Hillerja. Prvi atentat je bil naknadno tudi priznan. Poskušeni je bil letos v bližini Berlina. Drugi atentat je bil poskušeni v juniju v Porenju. Drugi atentat je v zvezi z dogodki z dne 30. junija, ko je Hitler obračunal s svojimi nasprotniki. Tretji atentat pa je bil poskušeni na Hillerja pretekli petek v Monakovem ob priliki epominskih svečanosti, ki so bile prirejane na čast padlim narodnim socialistom. Atentat pa s eni posrežil, ker je Hillerja varovala osebna garda SS članov, sestojeca se iz 2000 mož. Prvi in drugi atentat so poskušali izvršiti Reinnerjevi ljudje, za tretjega pa vse kaže, da izvira iz krogov južno-nemških monarhistov. Zaradi tega je med bavarskimi konservativci nastala velika konster-nacija, ker se bojijo maščevanja narodnih socialistov. Ti krogi prepričujejo, da niso imeli s atentatom ničesar skupnega. Trdi se, da se je atentator odločil na lastno pest, da ubije Hitlerja, ni pa izključeno, da gre tudi za provokacijo.

Vojna v Južni Ameriki

La Paz, 13. nov. b. Po poročilih, ki prihajajo z bojišča, je glavni stan bolivijske vojske zavzel v Gran Chacu najvažnejšo strateško točko Vilazon, pri kateri prišli so Paračvalci doživeli hud poraz. Bolivijske čete so ujele 500 paračvalskih vojakov in zaplenile ogromno vojnega materiala. Število smrtnih žrtev je ogromno.

Nov upravnik dvora

Belgrad, 13. nov. m. Na predlog novega ministra je postavljen za ukazom kraljevih namestnikov za vršilec dolžnosti upravnika dvora Nj. Vel. kralja pehotni polkovnik Jovan Lekto.

začela, da mora sedaj slediti ruska revolucija proti židovstvu. Nova mladina govori s spoštovanjem o vojski in prikaže iz njene srede narodnega rešitelja ter si želi zopet svobode, neke vrste ruskega socializma, a očenežnega od židovske primese.

Rešitev: Izgon židomarksistov

Vsa opozicija v komunistični stranki je vedno izhajala le od Rusov. Tako je bilo l. 1923, tako l. 1927, tako 1930, tako 1933. Rusi Sirečov, Rjutin, Smirnov... jo vodijo. Čelo Stalin je moral na svojem zadnjem strankinem kongresu priznati obstoj te ruske narodne opozicije, ko je rekel: »Da, obstojajo ti ljudje, in kar je glavno, njihova moč raste. Poostreje razrednega boja se spreminja v podstiritev nacionalnih sporov v okviru stranke same.« Židovstvo se temu zoperstavlja z vsemi silami in se za enkrat še lahko, ker sedi sedaj na prestolu boljševiške

Odstop belgijske vlade

Bruselj, 13. nov. c. Ministrski predsednik Broqueville je otvoril sejo parlamenta z žalnim govorom za blagopokojnim kraljem Aleksandrom in za državnikom Barthoujem in Poincaréjem. Takoj nato je prečital izjavo vlade, v kateri pravi, da v vprašanju javnih del za odpravo brezposelnosti ni prišlo do soglasnosti v vladi in da zato podaja demisijo. Takoj nato je odšel h kralju in mu prijavil odstop vlade. Za novega ministrskega predsednika bo izvoljen minister Jaspars.

Železničarji pri ministru

Belgrad, 13. nov. m. Prometni minister Ognjen Kuzmanovič je danes dopoldne sprejel posebno deputacijo delavcev vseh železniških delavnic v državi. Deputacija je ministru izročila posebno spomenico radi ureditve delavskega vprašanja v železniških delavnicah, vpoštovanja pravilnika in zagotovitve eksistenčnega minimuma. V imenu železniških delavcev je prometnemu ministru obrazložil izročeno vlogo g. Koprivce iz Ljubljane. Prometni minister je izjavil deputaciji železničarjev, da bo izročeno vlogo presudiral in se zavzel za težnje železniškega delavstva v mejah možnosti. Delavce mariborske železniške delavnice je zastopal v deputaciji g. Rupret.

Sovjeti in španska revolucija

Madrid, 13. nov. TG. Španska vlada je dobila v roke nedvoumne dokaze, da je komunistična internacionala v Moskvi pomagala financirati vstajo v Kataloniji. Ko je namreč policija vdrila v stanovanja nekaterih uporniških vodij v Barceloni, je med zaplenjenimi papirji našla tudi nekaj čekovnih odrezkov, ki dokazujejo, da so uporniški vodje sprejemali ogromne vsote denarja iz sovjetskih virov.

Kmetški panti na Kavkaškem

Moskva, 13. nov. TG. Iz Kutajska v Kavkazu poročajo, da so kmetje, ki se upirajo razlastitvi njihovih posestev, v velikih množicah napadli »volilne« prostore, v katerih bi se imele vršiti »volitve« za VII. vseslovski sovjetski kongres. Kmetje so prostore razbili in so se vrnili nazaj na svoje domove. Sovjetska vlada je poslala v Kavkaz posebne oddelke varnostne straže (Čeke), da napravijo red.

Drobne vesti

Belgrad, 13. novembra. m. Z odlokom pravosodnega ministra je postavljen za kontrolorja IX. skupine in jetnišnici okrožnega sodišča v Celju Josip Leskovšek, tamkajšnji dosedanjí uradniški pripravnik.

Pariz, 13. novembra. c. Francoska vlada je dala dovoljenje za novega sovjetskega veleposlanika v Parizu. Novi veleposlanik je Vladimir Potemkin, dosedaj sovjetski veleposlanik v Rimu.

Dunaj, 13. nov. b. Preiskava proti bivšemu poslaniku v Rimu dr. Rintelenu je končana. Zdravstveno stanje dr. Rintelena se je popolnoma zboljšalo. Vsi znaki pa kažejo, da bo dr. Rintelenu ostala desna roka trda.

tiranije, s katerega za enkrat še lahko brezbrizno zre na vzhajanje narodne samozavedi »slovanskega proletarijata«. Skušalo bo držati nogo na njegovih prsih. Z vsemi silami, z vsemi sredstvi. Brez usmiljenja bodo branili marksistične nauke, s pomočjo katerih so splezali na hrbet ruskega slovanskega naroda, s fanatično sirovostjo bodo branili čistost boljševiških naukov, ki so za nje edino jamstvo nadaljnje moči. Njihov gon po moči in vladni, ogromne možnosti, da temu gonu zadostijo v najobilnejši meri, vsestranska podpora svetovnega židovstva, opitji goni slepega evropskega marksizma, ki pred vsem, kar nosi rdečo barvo, na kolena pada, njihova brezvestnost in sirovost v izbira-nju sredstev, lenoba ruskega Slovana, vse to jim pomaga. Toda vse kaže, da bo enkrat ruski Slovan našel moč, da se otrese tega tujeja jarma, ki so mu ga naložili marksistični židje in Tatarji. Toda gorje takrat onim, ki so ga že do krvi zlorabljali.

Občina Studenci proti priključitvi k Mariboru

Le, če Maribor pristane na davčno avtonomijo oziroma na davčne olajšave, je pripravljena sprejeti predlog mestne občine

Banska uprava v Ljubljani je pozvala okoliške občine, da stavijo napram predlogom mestnih občin svoje protipredloge. Odločevati je smela samo občinska uprava vsake občine, ne pa celotni občinski odbor.

Občinska uprava v Studencih se je sestala k svoji velevažni seji v glavno in edino točko: Priključitev k Mariboru. Po večurni debati, ki je vpoštevala vse argumente za in proti priključitvi, je zavzela v glavnem sledeče stališče:

Občinska uprava odobrava stališče banske uprave, ki hoče problemu inkorporacije vtisniti pečat ojačenih interesov okolice, ne pa možnost, da se bodo nekatere panoge občinskega delokroga z inkorporacijo izboljšale, zlasti, če bo okolica participirala na davčni sili mesta, h kateri že sedaj mnogo prispeva, ne da bi imela od tega znatnih koristi. Ta ugotovitev banske uprave je zelo simpatična, vendar podana brez vsake garancije, da bi se to dalo izvesti brez vsake večje obremenitve prebivalstva.

To je jedro vseh pomislekov in ugovorov. Občinska uprava je s posebno vestnostjo premočila položaj prebivalstva, podatke davčne oblasti o obdavčbi. Na žalost je morala ugotovi-

ti, da prebivalstvo ne prenese višjih davčev! To dokazujejo dnevne prodaje in eksekucije v občinskem okolišu. V letošnjem letu je bilo že približno 1000 rubežen, ker prebivalstvo po ogromni večini ne zmaguje davkov.

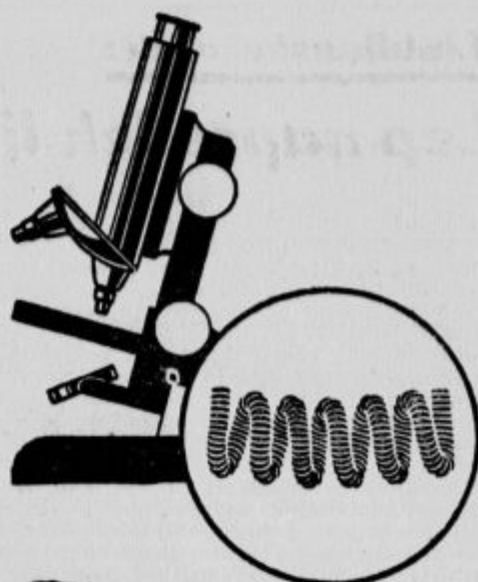
Nadalje je občinska uprava ugotavljala, v koliko je inkorporacija brez povišanja davčev mogoča. Na podlagi podatkov sedanjega davčnega sistema mestne občine se je moralo ugotoviti, da je sedanja obremenitev mesta za Studence absolutno in relativno previsoka. Davčev ne bi bile v nikakem razmerju z dobrinami, ki bi jih moglo mesto nuditi skozi najmanj 10 let. Strahote gospodarske krize in položaj ogromne večine studenškega in radvanjskega prebivalstva sili, da občinska uprava ne more vzeti v današnjih časih nase odgovornosti za tako dalekosežno odločitev. Občinska uprava je morala zavzeti načelno stališče, da ne more glasovati brezpogojno za priključitev k Mariboru. Sestavili so poročilo, ki v vseh podrobnostih tolažljivo težko stališče, kakršno je v današnji atmosferi.

Ako pa mestna občina ozir. banska uprava pristane na gotove pogoje glede davčne avtono-

mije (Brnski sistem) za dobo 10 let, potem je situacija povsem drugačna! Ker bi se s tem prilagodila današnjim razmeram, je obč. uprava sestavila tudi drugi pozitivni predlog, ki predpostavlja odločitev glede na davčev, ki se ne smejo zvišati, dokler priključeni okoliš nima istih ugodnosti kakor sedanje mesto.

Vprašanje obremenitve je torej oni moment, ki lahko Maribor in okolico sporazumno združi ali pa neprijateljsko zveže v večni objem. Kako torej? Ali so difference res velike?

Studenška občinska uprava v svojem poročilu banski upravi prosi, da se ne ukrepa prenaplno. Današnji težki časi so dovolj močan argument, ki zahteva, da se interesi šibkih slojev ščitijo, kadar gre za — večje davčev. Poudarjajo, da gredo vsa prizadevanja danes za tem, da se s skromnostjo in varčevanjem prebrodijo svetovne krize. Od tega stališča ne moremo odstopiti niti za ceno obetajočih ugodnosti. Okolica je pripravljena doprinesiti žrtve za napredek naše domovine. Preko mere pa iti ne moremo! Tako končuje poročilo, ki naj uravna zgodovinsko vlogo okoliške občine za dolgo dobo bodočnosti.

Tehnično
znanje

iz znanstvena raziskovanja
so brez prestanka na delu.
Z velepomembnim izumom
nitke, ki je zvita v dvojni
vijačnici, je svetlobna množina
pri modernih TUNGSRAM D
žarnicah občutno povečana.
Svetlobna množina je na žar-
nicah podana v dekalumenih,
a poraba toka v wattih.

ZARNICE

TUNGSRAM D
nitka v dvojni vijačnici - svetlobna množina v dekalumenih

Občni zbor Narodne protituberkulozne lige

Občni zbor Narodne protituberkulozne lige bo v nedeljo, 18. novembra ob 10 v dvorani OUŽD v Ljubljani. Opozarjamo na važnost letošnjega občnega zbora še posebej in vabimo na občni zbor ne samo one, ki so prejeli pismena vabila, temveč tudi vse druge, ki se morajo za ta problem zanimati: gg. zdravnike, učitelje, kakor tudi zastopnike večjih občin, katerih socialno-zdravstvene naloge so vedno večje. Na dnevnem redu je izprememba pravil in reorganizacija protituberkuloznih lig, ugotovitev delokroga dispanzerjev in krajevnih lig. Predavanje »Jelika na kmetih«, ki ga bo imel g. primarij dr. Neubauer, bo pokazalo na nove naloge za borbo proti tuberkulozi med kmečkimi prebivalstvom.

Vabimo na občni zbor vse, ki se zanimajo za borbo proti jetiki in upamo, da se bodo na nedeljskem občnem zboru zbrali vsi, kateri vidijo v borbi proti tuberkulozi važno narodno in državno vprašanje.

Predsednik Dr. J. Bohinjec. Tajnik Dr. F. Debevec.

Smrtna nesreča pri napravljanju drv

Smrtno se je ponesrečil pri napravljanju drv v gozdu družinski oče Judež, stanujoč v Podgradu pri Novem mestu. Judež, ki je šel pred kratkim prišel iz Holandije, je sekal bukvje v gozdu. Debela bukev, katero je nasekal, je pričela padati. Judež se je sicer umaknil, toda deblo ga je podrla ter mu stisnilo prsni koš. Judež je vsled hudih poškodb 2 uri nato izdihnil. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Kam drvi naša mladina?

Krvav pretep pred cerkvijo med službo božjo

Lepa in topla je bila letošnja Martinova nedelja, da sem se prav rad odzval prijatelju na vabilo: ...naj pridem in pregledam nekatere stare podobe in knjige, če so še kaj več vredne kakor ognja. Prišel sem in našel reči, ki niso brez zgodovinske vrednosti in pomembnosti. Vendar zdaj nisem prejel peresa v roko, da bi poročal o teh starih podobah in knjigah; marveč bom zapisal nekaj o živih podobah, ki sem jih videl na to Martinovo nedeljo pri podružnični cerkvi večje župnije ob Sotli, vendar še na slovenski zemlji.

Proti enajsti predpoldanski uri so se množice v skupinah zbirale v cerkvi in ob njej. Ob enajstih je bila že vsa cerkev polna in vedno so še prihajali novi obiskovalci, »zakasneli ptiči«, ki se jim v cerkev nikoli posebno ne mudi. Iznenaden sem bil, ko sem zagledal med temi poslednjimi tudi take, ki so nosili v rokah kole, krampe, vile, lopate. »To bo kakšen kuluk za cerkev?« sem prvi trenutek dobrohotno pomislil. Toda svojo prvo misel sem moral spremeniti v drugo: »To bo pobjo!« Zvonček pri zakristiji je pozvonil. Duhovnik je stopil na leco. Med skupino fantov pred cerkvijo se je začelo sumljivo spogledovanje in prerekanje, ki se je stopnjevalo vsako minuto. Kmalu je bil prepri pred cerkvijo glasnejši govor v cerkvi. Kakšen je bil učinek cerkvenega govora pri vernih poslušalcih, ne vem; le to vem, da je bil učinek prepri »pri zakasnelih ptičih«: pretep, pobjo, kri. Pričakovano sem, da bo duhovnik ob sklepu govora v znamenju svete gorečnosti odklonil in odpovedal svojo daritev sv. maše pa tem okrvavelem kraju. Res, da kri ni tekla v cerkvi, vendar brez kazni ali vsaj trenutne grožnje za bodočnost, bi se ob takih prilikah in na takih krajih ne smela več vršiti služba božja. Vendar tudi zaradi tega nisem zdaj prejel peresa v roko.

Tri javna vprašanja bi rad zastavil:

Vsi, ki bolujete na reumatizmu in protinu
pijte redno
Rogaško slatino

vrelca „DONAT“

Vprašajte Vašega zdravnika!

Ob 15 letnici gimnazije v Soboti

Dne 12. avgusta 1919 so zasedle jugoslovanske čete Slovensko krajino. Tega dogodka so bili veseli vsi zavedni Slovenci v naši Krajini — posebno oni ob Muri. Uprava je polagoma prehajala v slovenske roke. Učitelstvo na naših šolah je bilo v nejasnem položaju. Bili so to večinoma učitelji ozir. učiteljice iz Madjarske. Pa ker jim nihče ni prepovedal pouka, so v septembru začeli med drugim tudi v meščanski šoli z rednim poukom v madjarskem učnem jeziku. Hodil sem takrat v tretji razred meščanske šole v Soboti. Nam Slovincem — dijakom ob Muri se je čudno zdelo, kako je to mogoče, da so predavanja v madjarskem jeziku, ko smo pa vendar pripadli k jugoslovanski državi. Slutili smo pa, da dolgo ne bo pri tem ostalo, kajti nismo imeli vseh tistih profesorjev, ki so nas poučevali v prejšnjem šolskem letu, temveč so bile le pomožne moči. Nekega jutra, bilo je menda konec septembra ali v začetku oktobra, smo morali priti vsi v risalnico. Ko smo bili zbrani, je prišel tudi učiteljski zbor in eden teh je stopil na kateder in začel približno takole: »Prenehati moramo s poukom v madjarskem jeziku. Pa ne ustrašite se tega. Danes se sicer razhajamo z žalostnimi senci, pa tolaži nas, da to stanje ne bo dolgo trajalo. Kmalu pride dan, ko se bomo zopet vsi zbrali tukaj veselih src in bomo zopet začeli pouk v našem madjarskem jeziku.« — Teh besed se je dobro spominjam, ostalo sem pozabil. Mi, ki nam je delala madjarsčina še težave, smo se temu smejali in se veselili, če bo v bodoče učni jezik slovenski. To so opazili naši tovariši in nas takoj zatožili: »Glejte jih, ti se smejejo in veselijo, da je konec madjarske šole.« Kaj so rekli nato profesorji, tako smo jih nazivali, se več ne spominjam. Razšli smo se in se nikoli več nismo videli. Bežali smo domov in veseli pripovedovali,

da ne gremo več v šolo. — Eden od takratnih »profesorjev« je še danes v Soboti. Sicer so nam pa ostali naši madjarski učitelji v dobrem spominu, posebno naš razrednik Toth Kalman, ki je rad imel tudi nas Slovence in je vedno upošteval, da jezika ne obvladamo popolnoma.

Opravljalji smo jesenska dela in čakali na otvoritev šole. Bilo je proti koncu oktobra. Oral sem ob cesti, ki pelje v Soboti. Nagovoril me je T., ki je šel vpisovat svoji hčerki. Rekel mi je: »Kaj ti ne boš več hodil v šolo? Danes se je začelo vpisovanje v slovensko gimnazijo.« Nisem imel še dosti pojma o gimnaziji, zato me je bolj mikalo v meščansko šolo. Pa ker v meščansko šolo še niso vpisovali, sem se odločil tudi jaz za gimnazijo. Šla eva s K-tom, s sedanjim tajnikom v spremstvu staršev v Soboti, da bi se vpisala. Potrkamo in pred nami je stal dobrodušni gospod Ivan Bračko. S strahom ava šla k njemu, pa z veseljem in zadovoljstvom od njega. Sprejemnega izpita nisva delala, ker sva oba dovršila že dva razreda mešč. šole. Iz naše vasi — Krog — se nas je vpisalo 14, vseh nas pa je bilo 33 (trije iz »Preka«). Dne 28. oktobra smo začeli z rednim poukom. To je bila prva slovenska šola, ki je bila po prevratu ustanovljena v Slovenski krajini. Pouk se je vršil v prostorih meščanske šole. Zanimivo je, da smo bili vsi katoličani, čeprav je v naši Krajini le okrog 75% katoličanov. Bili smo brez knjig, brez vseh učnih pripomočkov. Oni, ki so prišli iz ljudskih šol, niso imeli podlage in v resnici niso bili sposobni za gimnazijo. Nekateri niso znali ne seštevanja, ne deljenja. O slovnici pa nismo imeli niti pojma.

Takoj po otvoritvi gimnazije se je začela grda gonja proti slovenski šoli. Iz gornjega Prekmurja se sploh nihče ni vpisal, kajti tam je bila že prej silna agitacija proti gimnaziji. Sedaj so se spravi na nas. Grozili so nam, dejansko so nas nameravali napasti. Predvsem nas iz Kroga — 14 — so hoteli prestrašiti in so mislili, če mi izstopimo, se bo šola zaprla. Posebno neki protestant je bil

merne starostne dobe, ne vzgajajo v obveznih »življenjskih šolah«, kakor smo hoteli mimogrede nazvati poučno vzgojne tečaje za fante na deželi? Poglejte v sodnijske akte in videli boste, da največ pretepov in pobojev zagreši mladina v dobi med izstopom iz šole in vstopom v vojaško službo! Ako pojde tako naprej, bo morala država kakor na tobak vzeti monopol tudi na strelivo, samokrese in nože; zlasti na »neupogljive« nože.

Ali je to v interesu našega maloštevilnega ljudstva, da nam na vsako nedeljo in praznik kje koga ali celo njih več obkoljejo in zakoljejo? Kaj se res fantovski ponos ne da drugače pokazati kakor v smrtonosnih sunkih in ranah? Fant, ki je kdaj dvignil zlohotno morilno orodje zoper svojega sobrata, ni več vreden, da bi zavzemal mesto med fanti. Vsa družba poštenih fantov bi se ga morala sramovati ter ga izključiti iz svoje srede. Tudi med fanti bi se moral vsepovsod sklepati važen »pakt o nenapadanju«...

Viator

Plazovi rušijo hiše in gospodarska poslopja

Sv. Jurij ob j. ž., 13. nov.

Radi neprestanega in silnega deževja se je zadnje dni zelo razmočila zemlja v Šibeniku pod Rifnikom ob novi banovinski cesti, ki vodi iz Šent Jurja ob j. ž. k Sv. Jakobu. Ze v ponedeljek ponedelje se je v Šibeniku utrgal velik plaz zemlje, ki je odnesel in porušil hišo posestnika Lovrenca Kovata, p. d. Špičeka. Ljudje so se pravočasno umaknili iz hiše in odnesli s seboj najpotrebnejše stvari. Danes pa se je utrgal nov plaz in porušil pred dvema leti postavljeno gospodarsko poslopje. Ži-

vino so že prej odgnali iz hleva na varno. V nevarnosti so tudi vsa poslopja sosed, posestnika Klanjska. Danes je bila na kraju katastrofe tudi uradna komisija, ki je odredila, da morajo še ostali posestniki ob potoku Fozarici, kjer grozi nevarnost, da bo bodo novi plazovi popolnoma razjeli, izprazniti svoje hiše in gospodarska poslopja. Plaz je odtrgal tudi 30 m novozgrajene banovinske ceste, medtem ko je staro tudi zasulo in odneslo vse v potok. Ljudje so v velikem strahu in skrbeh. Kakor vse kaže, bo plaz potegnil za seboj velik del Rifnika.

Ogromno jezero ob sotočju Krke in Save

Brežice, 12. nov.

Po dokaj lepi Martinovi nedelji se je zvečer v kratkem času nebo pooblačilo in temni oblaki so obetali zopet nov dež. In res je pričel okrog 9 močno deževati. Lilo je brez prestanka vso noč do ponedeljka. Pričakovati je bilo, da bodo vode, ki so do sobote komaj malo upadle, zopet narasle. Kljub temu ni nihče pričakoval, da bo Sava v tako kratkem času zopet tako katastrofalno narasla in se razlila čez bregove. Do danes popoldne je Sava v teku 10 ur narasla za 3,80 m nad normalo, in še vedno narasča in nosi s seboj razno navlako in mnogo lesa. Iz tega se sklepa, da je moralo posebno močno deževati v Savinjski dolini, ali

pa tudi na Gorenjskem, in to že v nedeljo čez dan, dočim smo tu imeli še lepo vreme. Nič manjša ni tudi Krka, ki se vali temno rjava naprej in je ravnotako prestopila svoje bregove. Sploh sta se Sava in Krka pri Brežicah tako razlili, da tvorita ob Krške vasi pa do Mosteca, t. j. v dolžini 5 km veliko jezero, ki se vali naprej. Kakor vedno ob večji povodnji, je zopet najbolj prizadeta vas Mostec ob c. Brežice—Dobova, ki je še danes vsa pod vodo, in pa deloma tudi vas Trnje ob cesti, in to že letos ponovno, da ne omenjamo lanske septembreske povodnji, ko je bila Sava še 1 m višja, kakor je danes. Tudi poštni avtobus, ki vozi skozi Mostec in Dobovo na Bizeljsko, je moral danes po drugi poti.

huda nas in je obetal maščevanje, kakor hitro pridejo nazaj Madjari. Tega nasilneža smo javili ravnatelju, orožniki so ga parkrat iskali, pa se je vedno skril. Nisem pa pri rokah knjige »Slovenec«, za zdi se mi, kolikor se spominjam, da je o teh stvareh tam malo pretirano pisano. Naši strahovalci so zatrjevali, da pridejo Madjari prvega v mesecu, ko jih ni bilo, da 15. To se je ponavljalo več mesecev. Bali smo se sicer napada, pa čim bolj so drugi napadali Jugoslavijo in gimnazijo, tembolj je rastlo v nas nacionalno čutenje in nam je rastel pogum, ko smo videli, da Madjarov le od nikoder ni. Tudi našim staršem so grozili. Upeh vse gonje je bil ta, da so trije izstopili. Brez pretiravanja lahko trdimo, če ne bi bilo dijakov iz Kroga, bi bilo najbrž gimnazije kmalu po otvoritvi konec. Mi smo še druge navduševali in jim dajali poguma. Dobro se spominjam, da je g. Bračko — ko je vstal kak dijak in izjavil, da izstopi — vprašal katerega izmed krožanov: »No, kaj pa ti, boš tudi izstopil?« Vedno je bil odločen odgovor: »Ne!« No vidite, če se ti ne bojiš nikogar, se še ti ne boš, in navadno je tak dijak potem ostal.

Da smo vztrajali, je velika zasluga takratnega vodje g. Ivana Bračka. Takoj smo ga vžljubili, bil nam je kot oče. Poučeval je slovenščino in latinščino, ostale predmete pa g. Vekoslav Španger. Srečno roko je imel višji šolski svet, ko je v odloku št. 14.000 z dne 24. septembra 1919 predlagal za vodjo zavoda g. Bračka, ki se je sam oglasil za to mesto. On ima največ zaslug, da je zavod počasi dobival zaupanje. Naše ljudstvo je opazovalo njegovo življenje in ko ga je videlo vsako nedeljo pri sv. maši in večkrat pri obhajilni mizi, ga je vžljubilo in uvidelo, da tak vzgojitelj ne more biti slab. Z vsakim človekom — posebno s starši učencev — se je prijazno pogovarjal. S tem so bili naši ljudje počasi, kajti prej niso bili kaj takega vajeni. Bilo je malo dni, da g. Bračko ne bi prišel v našo vas. Velike težave je imel z nami pri pouku slovenščine. Prva šolska naloga je bila diktat.

Napak smo naredili, da je kar mrgolelo. Njemu se imamo zahvaliti, če smo se pozneje sprijaznili s slovnico in smo v slovenščini lahko konkurirali s tovariši, ki smo prišli v Ljubljano. G. Bračka ne bomo nikoli pozabili. Dobro se ga spominjam, kako je hodil po razredu z odprtim suknjičem, palico je navadno dal pod telovnik pri pazduhi, z ostalimi prsti se je pa igral, kot bi igral na harmoniko. Ko je izpraševal, pa je sedel pri mizi s svinčnikom v roki. »Fajfe« so pogosto padale. Posameznik je v eni uri dobil celo več »pik«. Pri g. Špangerju je šlo bolj »komod«. Težave je imel tudi veroučitelj g. Krantz. Vprašal je ob neki priliki Z-a, kdo je Jezusova mati in mu je ta pogumno odgovoril: Sv. Magdalena. Gospod je postal hud. »Ti samar!« (osel) in klovuta sta ga prepračila, da se je zelo zmotil.

Dne 28. februarja smo dobili »Polletne izkaze«. Nekateri so šli domov z dolgimi nosovi, drugi pa pohvaleni od g. vodje.

Vprašanje zase so bile knjige in ostale šolske potrebščine. Večina učencev bi si lahko nabavila knjige in ostale potrebščine, zelo siromašnih je bilo malo. Netočno je poročilo v »Izvestju« 1929-1930, str. 6. Res, zakrpani smo hodili v šolo in bos. To se nam pa ni zdelo nič posebnega. Le polagoma smo s starši razumevali, da gimnazija več zahteva tudi glede oprave in smo postajali počasi »študenti«. Vse knjige in vse šolske potrebščine do zadnjega svinčnika in zvezka smo dobivali v šoli brezplačno. Le oglasiti se je bilo treba in takoj smo dobili vse, kar smo prosili. Po mojem mnenju to ni bilo prav. Starši so nas dali v šolo in računali so tudi s stroški. Pozneje, ko so zlati časi minili, smo vedno le s težavo dobili denar, čeprav so ga imeli, češ, prej ste vse dobili, pa vam naj še zdaj dajo. Priznam, da smo izrabljali »Dijakso kuhinjo«, ki nam je oskrbovala vse šolske potrebščine. Nekateri so dobivali celo obleko. Verjetno je pa tudi, da bi eden ali drugi izstopil, če bi takoj morali vsi kupovati vse šolske potrebščine. (Dalje.)

Ljubljanske vesti:

Lep napredek ljubljanskih gasilcev

Ljubljana, 13. nov.

Pred meseci smo poročali, da je L. ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo sklenilo kupiti nov orodni voz z motorno brizgalno, tako da bo njegovim gasilec možno posredovati in reševati pri še tako velikem požaru. Karoserija za avtomobil je bila kmalu kupljena, potrebna pa so bila še druga dela in nabavke. Sprva so gasilec upali, da bodo mogli na slovesen način blagosloviti svojo pridobitev že v začetku septembra, toda dela so se znatno zavlekla. Danes pa je končano pri novem avtomobilu in brizgalni zadnje delo. Z novim avtomobilom in brizgalno se je »Prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana-mesto«, kakor se imenuje po novem gasilem zakonu ljubljansko gasilsko društvo, postavila na prvo mesto vseh gasilskih čet v državi ter je sedaj najbolj modernizirana in najboljše opremljena.

Danes ob 3 popoldne je bila komisijska preizkušnja te velevažne pridobitve ljubljanskih gasilcev. Pri komisiji so bili navzoči v imenu mestne občine mestni fizik dr. Rus, gasilski starešina g. Josip Turk, poveljnik gasilcev g. Pristovšek, blagajnik g. Polde Zupančič, poveljnik poklicnih gasilcev g. Gostiša ter skoraj celotno prostovoljno gasilsko društvo. Voz in motorna brizgalna sta bila najprej pregledana na Kerkovem trgu, nato pa preizkušena na »Spici«. Komisijski ogled je izpadel nadvse povoljno ter so se vsi navzoči strokovnjaki izredno pohvalno izrazili o delovanju avtomobila in nove učinkovite motorne brizgalne.

Novi gasilski avtomobil je tipa »Gräf-Stift« in velja samo karoserija 30.000 Din. Vse dodatne dele avtomobila je izdelala tvrdka Pfeiffer v Ljubljani, ličala pa je avtomobil tvrdka Stupica. Novi avtomobil je dolg 7 metrov ter je tritonski. Na avtomobilu, ki je zelo praktično prirejen, je 16 sedežev za gasilce, avto pa more poleg šoferja prepeljati 22 moških, ki imajo vsi dovolj udobnega prostora na avtomobilu. V silo avto lahko prepele še več moških. Na avtomobilu je prostora za vse orodje, kolikor ga

potrebujejo gasilec pri še tako velikem požaru. Avto ima dva bencinska rezervoarja, v katere gre 150 litrov bencina, kar omogoča, da morejo ljubljanski gasilec iti na pomoč na še tako veliko razdaljo. Avto je opremljen tudi z velikim Zeissovim reflektorjem s 30 m kablo. Ta reflektor more razsvetliti v megli in metati svetlobo na vse strani. Avto je opremljen s približno 500 m cevi, brizgalnih in sesalnih. Gasilski avto ima pritrjeno tudi lepo bronasto plaket z grbom in napisom ljubljanske gasilske čete ter zaporedno številko. Plaketo je izdelal medaljer prof. Sever. Gumijasti obroči na kolesu so specialni izdelek ter omogočajo avtomobilu gibanje tudi po snegu, tako da ni treba kolesa opremljati z verigami.

Nekaj posebnega je nova motorna brizgalna. To je najbolj moderen tip brizgalne. Brizgalna je prirejena tako, da jo morejo gasilec nositi, jo more en sam gasilec peljati na dveh kolesih, v snegu in po ledu pa more brizgalna drseti po svojih slonilih, enako kakor na saneh. Brizgalna je zelo učinkovita.

V gasilski četi Ljubljana-mesto vlada zaradi nove pridobitve seveda velika radost, pa tudi velika skrb, ki muči posebno starost g. Turka in blagajnika g. Zupančiča. Vse avto z motorno brizgalno vred so si gasilec nabavili sicer po dostojni ceni, saj ne velja vse skupaj več kot 300.000 Din, toda to je za gasilec velik denar. Gasilec so se obrnili na ljubljanske meščane ter podjetja ter jim razposlali položnice. Odziv je bil dosedaj prav majhen. Gasilec zato upajo, da se bo občinstvo v večjem obsegu odzvalo njihovim prošnjam, saj ta velevažna naprava mora biti tudi plačana. Da pa Ljubljana potrebuje tako moderno brizgalno, nam ni treba še posebej naglašati. V splošnem in v interes vsakega posameznika je, da bo nova ljubljanska brizgalna končno res tudi resnična last gasilcev. Gasilec nameravajo svojo novo brizgalno in voz na slovesen način blagosloviti, ko mine narodna žalost, torej spomladi. Že sedaj pa jim more javnost le čestitati!

Lovske zgodbe izpred sodišča

Za prodajanje ukradene srne 1 mesec strogega zapor! Za tatvino postrvi pa 8 mesecev zapor! Tako je danes izrekel mali kazenski senat.

Najprej je stopila pred sodnike stara kmetica Franca iz ljubljanske okolice, doma v vasi, kjer so, kakor pravijo, »pravi hudi zanjkarji« in sovražniki zajčkom in srncam. Franca je že lani za božične praznike po Ljubljani ponujala meso srne, ustreljene od nekega divjega loveca, in tudi zajčje meso. Pa so jo zasačili. »Vstanite, Franca! Ali priznate svojo krivdo?« je dejal predsednik malega senata. Franca v dolgi ruti tiho: »Priznam. Sem mislila, da je meso pošteno.« »Morda so vaši sinovi streljali?« »To pa, gospod, nikoli!« »Govorijo, da so sinovi hudi zanjkarji in da so pri vas našli meso divjačine.« »Jaz nič ne vem.« Franca je bila zaradi prodajanja ukradene divjačine obsojena na 1 mesec strogega zapor. Poleg tega mora plačati še vse sodne stroške in nekemu ljubljanskemu lovskemu društvu odškodnino 500 Din az srno. Franca sodbe ni priznala in je rekla: »Raje grem naprej!«

Zastaven gorenjski fant Jože je strasten ljubitelj postrvi. Kot ribji lovec je neugnan, toda ne pozna razlike med lovšči. Brez ribje karte lovi. Bil je Jože že kajkrat kaznovan zaradi tatvine rib. Letos julija je v Završnici vjel 20 Din vrednega lipana, pozneje tudi julija v Radovni več postrvi, cenjenih na 150 Din, in tretje v Radovni male postrvi za 311 Din. Državni tožilec je Jožeta obtožil zaradi zločinstva tatvine, ker je bil že večkrat kaznovan. Jože je deloma priznal tatvine. Zagovarjal se je, da je bil nekoliko v stiski. Mali kazenski senat ga je obsodil le zaradi prestopka tatvine rib na 8 mesecev zapor, ker je bil Jože drugače že na 6 mesecev obsojen. Državni tožilec se je pritožil zaradi prenizke kazni.

 Za čiščenje krvi in ledvic je nenadkriljivo prirodno sredstvo

Radenska!

Vsebuje 23 — dvajsettriti! — raznih prirodnih sestavin, tako da deluje gotovo na vse notranje organe. Dobro in zdravo se počutijo oni, ki redno pijejo Radensko. Zjutraj na tešče ena ali dve čaši Radenske Vas vzdržuje čeli dan svežega in čistega

© Doseženih je 50.000 Din. Nabiralna akcija mestnega uslužbenstva je letos uspela boljše, kakor je bilo sklepati po prvih poročilih. Poročali smo, da so nabiralci zbrali skupaj 40.000 Din. Prišlo pa so še nekatere pošiljke denarja po pošti, nekateri vneti nabiralci pa so tudi še pozneje zbrali nekaj denarja, tako, da je sedanjí uspeh nabiralne akcije že dosegel 50.000 Din. Mestni socialni urad, ki denar nujno potrebuje za prireditve božične revnini otrokom, na upu, da se bodo nadaljnji dobrotniki še oglašili in da bo ta znesek še presežen.

© Megleno vreme. V ponedeljek zvečer se je videl na nebu prav zanimiv pojav. Okoli luninega krajca se je raztezal velikanski, meglenosiv kolobar. Včeraj zjutraj je bila po mnogih krajih slana. Jutranja temperatura je znašala +3° do +5° C, žez dan je narasla na +10° C. Barometer se je nekoliko dvignil. Bilo je sprva zelo megleno vreme, popoldne je začelo rositi.

© Raznoterosti izpred okrajnega sodišča. Razne stranke so oktobra pri ljubljanskem okrajnem sodišču plačale na raznih sodnih taksah v kolekih 130.176 Din. Zemljiška knjiga je oktobra zaznamovala 31.179 Din taks, za razne civilne pravde

Mariborske vesti:

Milijon lesenih kock za most

Mariborski radovednosti nudi tlakovanje dravekega mostu dobrodošlo gradivo. Prilike dovolj, da lahko pokritizirajo radi zastaja v prometu, radi slabega vremena, ki zavlačuje delo, zakaj se ni bilo izvršilo delo v poletju itd. Najdejo se pa tudi drugi, ki jih navaža tlakovanje k reševanju zanimivijih problemov. Tako je te dni izražal nekdo, da bo treba za mariborski most skoro milijon lesenih kock. Cisto ni zadel, res pa je, da bo šlo okoli 850.000 komadov kock. Stalo bo pa to tlakovanje 220.000 Din! Polovico mora prispevati mestna občina, ki je imela v to svrhu pripravljeno potrebno vsoto v lanskem proračunu. In ima tudi že pripravljen svoj delež za novo tlakovanje dovoznih ramp na obeh koncih mostu, le država nima še tozadnega kredita. Upajo pa, da bo drugo leto tlakovana nanovo vsaj ena stran dovoza. Most morajo pretlakovati radi tega, ker se je bitumanska podlaga, ki je pod kockami na betonu, izrabila ter je začela propuščati vlago. Ker je pa tudi beton za vlago propusten, je začela spodaj železna mostna konstrukcija rjaveti in propadati.

□ Zlata poroka v oskrbnišnici. Preteklo nedeljo se je vršila v magdalenski cerkvi zlata poroka Antona in Jožefe Lešnik, ki zlata večer svojega življenja v mestni oskrbnišnici. Po slovesni maši je izvršil obrede kaplan Cafuta, ki je izpregovoril obema starčkom prisrčne besede. V oskrbnišnici so jima pa pripravili tovariši in tovarišice ter vodstvo skromno domačo proslavo. Oba starčka, ki sta še izredno čila in trdna, živita v oskrbnišnici šele od letošnjega maja. Anton Lešnik je bil zidar v občinski službi ter je star 77 let, njegova soproga Jožefa pa je stara 69 let. Oba sta prejela k temu redkemu dogodku veliko častitk in tudi darov, s katerimi so se ju spomnili nekateri dobri ljudje.

□ Iz sodne službe. Dr. Miroslav Dev, ki je bil pred meseci postavljen za namestnika drž. tožilca, je nastopil službo pri državnem pravdnstvu. Njegove posle pri okrajnem sodišču je prevzel sodnik dr. Kejžar Mirko, ki je prišel iz Marenberga. Sodnik Rebula Miroslav, ki je prišel iz Ercegnova, je prevzel posle oddelka VIII. a (pravna pomoč) in nekaj kazenskih poslov, ker sta bila sodnika kazenskega oddelka VII. in VIII. dosedaj preobremenjena. Iz Litije premeščen sodnik okraj. sodišča dr. Turati Tomo je prevzel posle preiskovalnega sodnika odd. X.

□ Predavanja prof. Janka Mlakarja so za Maribor senzacija. Tako je bilo tudi v ponedeljek zvečer, ko je v Ljudski univerzi predaval o svojem potovanju na parniku Kraljica Marija po Sredozemskem morju. Prostorna dvorana Ljudske univerze še ni imela toliko hvaležnih poslušalcev, kakor pri tem predavanju.

□ Drava visoko nad normalo. Gladina Drave je že dober teden visoko nad jesensko normalo. Zlasti deževje zadnjih dni je vodostaj reke dvignilo, da se je v nekaterih krajih pod Mariborom razlila iz struge.

□ Oddor Društva jug. drž. upokojencev v Mariboru je na svoji zadnji seji priznal razpisane gnotne podpore vsem bednim prošnjikom ter jih tudi že nakazal. Vsi prošilci so dobili kuriva v vrednosti po 280 Din. Oni, ki so slučajno bili izpuščeni, naj se prijavijo tajništvo, Vrbanova ulica 59.

□ Skrajni rok. Davčna uprava za mesto Maribor sporoča, da poteče dne 15. novembra skrajni rok za plačilo v IV. trimesečju v plačilo dospelce zgradarine, pridobnine, pavšalnega davka na poslovni promet in luksuz, rentnine, družbenega davka in vojnice. Po tem roku se bo vršilo izvršilno postopanje, zaračunali se bodo eksekutivni stroški in zamudne obresti.

□ Kmetijska eksportna zadruga. Ker je vsa konkurenca imovina Kmetijske eksportne zadruge vnovčena, je konkurzni upravitelj položil račun za čas od uvedbe konkurza naprej.

To je dalo prav za prav povod za novo tlakovanje, drugače bi menda Maribor še dolgo čakal na prepotrebni nov tlak na mostu. Sicer pa dosedanjí leseni tlak, ki je trajal celih 22 let, ni bil niti tako izrabljen. Le nekaj centimetrov se ga je odbruselo na vrhu. Nov tlak bi moral biti prav za prav iz tisovine, ki je pa pri nas ni. Radi tega bodo vzeli gorsko smreko. Kocke so impregnirane s posebno tekočino, da ne prepuščajo vlage in ne gnijejo. Polagajo se tako, da so vlakna navpično na podlagi. Polaga pa se tlak na podlago iz bitumena. Ta podlaga se sme delati samo v suhem vremenu. Bati se je radi tega, da bo jesensko deževje letos tlakovalna dela znatno zavleklo. Stare kocke so last države ter so jih spravili v skladišče. Dela izvršuje tvrdka Nassimbeni, ki je izlicirala tlakovanje že meseca avgusta. V Belgradu pa se je odajala dela tako zavlekla, da se je lahko pričelo s tlakovanjem šele sedaj. Za polaganje podlage je dobila tvrdka posebnega specialista iz Dunaja, ker takih pri nas nimamo. Za izvršeno delo bo pa morala garantirati celo vrsto let.

Za razpravljanje o tem računu se odredi narok na 3. december 1934 ob 10 pri mariborskem okrajnem sodišču, soba št. 84. Konkurni upniki smejo od upravitelja predložiti račun v pogledu in očitati morebitne pogoške pri naroku, ali pa pisмено pred narokom.

□ Na sodnih taksah je bilo vplačanih v mesecu oktobru pri okrajnem sodišču v Mariboru Din 75.487, pri okrajnem pa Din 32.951.90.

□ Odpravljena konkurza. Z razglasom okrajnega sodišča v Mariboru se odpravila konkurza Franca Perneka iz Sv. Vida pri Ptuj in njegove žene Antoneje Pernek, trgovke s kolesi v Sv. Vidu pri Ptuj.

□ Kolesarstvo v mestni okolici. Kolesarski klub Poštela 1927 v Radvanju je imel preteklo nedeljo pri Mautnerju svoj letni občni zbor. Klub je v preteklem letu živahno deloval na sportnem poprišču ter se je v mariborskem kolesarskem sportu s svojimi dirkači in funkcionarji odlično udeleževal. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika Šunko Franc, gostilničar v Radvanju, za podpredsednika Kapun Franc, za tajnika Mautner Franc, blagajnik je Smrekar Joža, dirkalni vodja Pelicon Joža in gospodar Mautner Franc, gostilničar v Radvanju.

□ Ostavljanje otrok — na dnevnem redu. Včeraj zjutraj so videli mimoidoči pred vhodom v porodnišnico v Vinarski ulici malega, kake tri leta starega otročka, ki je sedel bridko jokajoč sam na mrzli zemlji. Zavzeli so se za osamelega siromaka ter ga peljali v porodnišnico. Ko se je otrok malo potolažil, je povedal, da ga je pustila njegova mama, ki ga je posadila na tla, nato pa naglo zbežala proti parku in izginila. Otrok je oblečen v razcapane cunje, ki nazorno govorijo o revščini, v kateri je živel. Mati je pustila otroka, ker ni mogla več skrbeti zanj. Iz porodnišnice so ga poslali v mestno dečje zavetišče, kjer bo ostal maleček na oskrbi, dokler ne ugotovijo njegove pristojnosti. Mator sedaj išče policija.

□ Zimskosportni vodnik. Mariborska in ljubljanska Tjaskoprometna zveza pripravljata skupno izdajo posebnega vodiča po zimskosportnih krajih Slovenije. Vodič bo spisan v srbskem in nemškem jeziku.

□ Preganjeni vlomilci. Tovarna svile Thoma uživa v vlomilskih krogih v Mariboru posebno priljubljenost. Med vlomilskimi objekti bo dosedaj v obdobjem mestu gotovo rekord. V noči na torek so jo vlomilci zopet obiskali, pa so imeli smolo. Pravkar so odprli zaboj s svilo, ko jih je nekdo pregnal.

□ Smrt v parku. V Magdalenskem parku so našli včeraj popoldne prehlajali v gmovju obešenca. Telo je bilo še toplo, ko so mu prerežali vrvi. Vendar so bili poskusi, da bi ga oživel, zaman. V mrtvecu so spoznali 36letnega skladiščnika Jakoba Kretzenbacherja. Kaj ga je gnalo v nesrečno smrt, ni znano.

Matija Ljubša na zadnji poti

Današnja zadnja pot marljivega zgodovinarja ter tihega in mirnega organizatorja kurata Matije Ljubše je pokazala, kako veliko ljubezen in spoštovanje je užival pokojnik vseskozi brez razlike prepričanja. Ob 2 popoldne se je zbralo v farni cerkvi, od koder se je razvil pogreb, izredno veliko število njegovih duhovnih tovarišev, 51 po številu, in mnogo občinstva. Po opravljenih molitvah za rajne je pevsko društvo »Celjski zvone« zapelo žalostinko »Usliši nas, Gospode«, nakar se je razvil žalni sprevod. Za križem je stopala najprej duhovščina, nato voz s krsto, za krsto pa so stopali najprej njegovi najljubši mariborski prijatelji. V imenu mariborske kaznilnice so se udeležili pogreba kurat Zavradal in uradnik Miško Cizelj. Sledili so zastopniki oblasti: mestni predsednik dr. Gorican, okrajni načelnik Svetina, mestni svetnik Dobovčnik in gimnazijski ravnatelj Mravljak. Zgodovinsko društvo v Mariboru je zastopal predsednik prelat dr. Kovačič. Slovensko katoliško akademsko starešinstvo vsenč. prof. dr. Lukman, Društvo rokodelskih pomočnikov iz Ljubljane kanonik Stroj, muzejsko društvo v Celju prof. Oražem, katoliško akademsko društvo »Zarja«, katere častni član je bil rajni, predsednik jurist, Marjan Ogrizek in Akademsko zvezo jurist Zajc. Korporativno s trakovi so se udeležili pogreba svojega najboljšega tovariša celjski člani Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva in zastopniki iz Maribora in Ptuja, nato pa dolga vrsta pokojnikovih znancev in prijateljev iz Celja in drugih krajev. Ko je prišel žalni sprevod na okoliški pokopališče, je opat Jurak opravil pogrebne molitve. K odprtemu grobu je nato stopil predsednik zgodovinarskega društva v Mariboru prelat dr. Kovačič, ki se je v toplih besedah poslovil od tihega in marljivega zgodovinarja Ljubše. Grob za grobom se vrsti. Najboljši ljudje umirajo, a nadomestitve za nastale vrzeli ni. Počival bo v miru v bližini cerkve celjskega mučenika sv. Maksimilijana in gledal v duhu razvaline celjskih grofov. Uprav. o sv. Maksimilijanu in o celjskih grofovih sta natisnjena zadnja Ljubševa spisa. Spomin na tega velikega moža, ki je, čeprav je živel v tujini, ostal vedno zvest materinemu jeziku in svojemu narodu, bo

ostal vedno med nami. V imenu Slov. kat. akadem. starešinstva se je poslovil od pokojnika odvetnik dr. Anton Ogrizek, ki je posebno poudarjal veliko delo, ki ga je vršil Ljubša v Gradcu, kjer je našel poleg poklicnega dela še dovolj časa, da je organiziral slovenski živelj in tako reševal graške slovenske delavce in akademike, da so ostali zvesti veri in jeziku svojih očetov. Zatem je spregovoril častnemu članu »Zarje« v slovo njen predsednik Marjan Ogrizek. Posebno je govoril o zaslugah, ki si jih je pridobil Ljubša za organizacijo slovenske katoliške mladine v Gradcu. Končno se je poslovil od pokojnika zastopnik Akademsko zveze jurist Zajc, ki je izjavil, da bo slovenska katoliška akademika mladina vedno hodila po poti svojega vzornika, učitelja in prijatelja ter ga ohranila v hvaležnem spominu. Pevsko društvo »Celjski zvone« je v slovo še zapelo svojemu članu »Blagor mu«, ko so začele padati grude na njegovo krsto. S solzami v očeh smo se poslovili od g. kurata Matije. Ne bomo ga pozabili. Ob njegovem grobu smo mu obljubili, da bomo delati in živeti ter ostati kot on: verni otroci slovenske matere in zavedni sinovi svojega naroda.

Celje

□ Poročili so se: Strojni inženjer Mikuš Vlahimir in Jelka Schwab, zoboteknica iz Celja; Hudobrennik Franc, mizar, in Zuža Marija, kuharica, oba iz Celja; Topole Anton, mes. pomočnik, in Čuk Izidora, kuharica, oba iz Laškega; Sodin Alojz, pos. v Strančah, in Kranje Alojzija, služkinja v Prelogah pri Konjicah; Henčič Josip, tov. snovalec, in Stemenik Albina, zasebnica, oba iz Gaberja. Cerstitano!

□ Nesrečna nepredvidnega kolesarja. Celjarski pomočnik Bidernan Josip iz Celja se je v nedeljo popoldne vozil s kolesom po ljubljanski cesti mimo Glazije, ne da bi se držal za ročaje. Med vožnjo je padel s kolesa in oblezel nezavesten na tleh. Ponesli so ga v bolnišnico.

□ Stalno naraščanje brezposelnosti. Število brezposelnih, ki je znašalo dne 31. oktobra t. l. 240, se je do dne 10. novembra zopet pomnožilo in je sedaj prijavljenih pri Borzi dela 268 oseb

Naše dijaštvo

Kongregacija akademikov pri oo. jezuitih ima danes ob trideseti na 8 svojih rešnih sestankih v navadnih prostorih, Zrinjskega cesti 9. Novinci in gostje vabljeno! (Člani ločeno!)

Cerkveni sestanki akademsko kongregacije Marijinega Ostanjenja bo nocoj ob 20.15 v bližni kapeli oo. frančiškanov. Novinci vabljeno!

Odpor »Svetice«, izvoljen na 6. rednem obnem zborn. 7. novembra: predsednica Slapar Iva, cand. phil., Emonska 10, I; podpredsednica Lipoglavski Slava, cand. phil., Sv. Petra nasip 17; tajnica Lombar Alojzija, stud. phil., Kongresni trg 17; blaginjska Dobovšek Milena, cand. phil., Figuerasova 7; revizorice: Jaklič Helena, cand. phil., Moste, Ciglerjeva 25; Peneva Vika, cand. lra., Smartinska 10; odbornice: Pogačnik Ljilja, stud. phil., Jegličeva 11.

Zagorje

V nedeljo se je vršila občinska seja, na kateri se je razpravljalo o težkem finančnem položaju občine. Odbor se je soglasno upr. prošlanju otrok za v občino Trojane. Pač pa je pripravljen še nadalje prispevati za stvarne šolske potrebe naše tamkaj vsoletim otrokom. Na zahtevo okraj. načelstva se je izpremenilo ime Gamber v Ostri vrh. Resolucija JSZ radi sanacije bratovske skladišnice je bila enodušno sprejeta. Z majhnimi spremembami je bil sprejet tudi občinski statut. Zivahno prerekanje je nastalo zaradi tukajšnje izolirnice. Banska uprava ukine isti vsako nadaljnjo podporo. Nujno zahteva, da občina odkupi stavbo. Če občinski odbor tega predloga ne osvoji, pride do prodaje hiše. Občinski odbor je mnenja, da pristane na nakup za preostanek dolga v znesku 129 tisoč dinarjev. Stavba bi se porabila za občinsko hišalno. Sprejeto je bilo tudi, da bo občina pobirala davščine v lastni režiji. Šolski proračuni so pokazali porazno sliko. Šolskim odborom Toplice-Zagorje dolguje občina 241.000 Din. Letošnji proračun se gube na isti višini in je bil od večine sprejet. Gabeletske nagrade je večina odklonila. Po seji so se dali odborniki večine skupno s socialisti fotografirati.

Pet let sam v deželi ledu

Nepopisno junaštvo mladega misijonarja v deželi večnega ledu

Meseca avgusta letošnjega leta je iz polarnih krajev severne Amerike v Churchill v Kanadi prišlo pismo, katero je oddal v Igluliku med Eskimi tamošnji misijonar Stefan Bazin iz reda oblatov. Ta misijonar že skoraj štiri leta deluje v tistih polarnih krajih na 70. stopinji severne širine. Misijonar je pismo oddal že meseca aprila. Škof Turquetil, ki je bilo pismo nanj naslovljeno, ga je oddal korespondenci Fides, da se priobči. Vsebinsa pisma je tale:

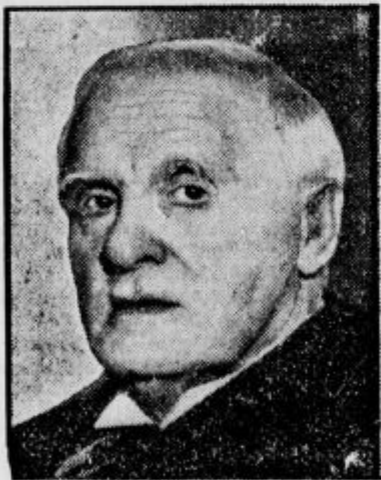
P. Bazin je do 24. julija 1933 stanoval v siromasni koči, ki je bila zbita iz desk ter je misijon-skemu patru služila za kapelico, sobo in shrambo. Tega dne pa ga je zadela huda nesreča. Ravno, ko je bral sveto mašo v svoji sobici, je v njej izbruhnil požar. V tem je začel divjati velik vihar. Gasiti je bilo nemogoče. Duhovnik je mogel komaj še srečno rešiti tri posvečene hostije, katere je imel shranjene v malem tabernaklju, pograbil je še eskimski molitvenik in zbežal v zadnjem hipu na prosto. V enem hipu tako rekoč je bil uničen sad triletnega naporega dela v ledeni samoti. Ostal je brez brevirja, brez mašnih posod, brez živeža na samotnem otoku. Hvala Bogu pa so čez dva dneva prišli na otok Eskimi, ki so povedali, da so zato prišli sem, ker so na 15 km daleč zaduhali in zaslutili, da se je njihovemu misijonarju zgodila nesreča. Dobri ljudje so misijonarja vzeli s seboj.

Toda že čez malo časa se je misijonar zopet vrnil na svoj otok. Na pogorišču svoje koče je iskal ter brskal za zgorelimi ostanke lesa. Iz njih je zgradil zasilno kočico, da je imel vsaj streho nad glavo. Namesto strehe je nad lesenimi koli razpel mrožovo kožo. Mroževa čreva pa je porabil za okna, da je imel nekaj svetlobe. Ko bi le psi ne bili tako lakomni njegovih okni! Res, skromno je moje bivališče, je dejal etablenik, ko si je ogledal svojo kočo, »toda drugo leto jo spopolnim.«

Pater je začel ribariti in hranil plen za še slabše čase. Prve dni septembra je misijonar za nekaj dni zapustil svoj otok in šel obiskovat svoje Eskime. Prav v tistem času pa je privzela mimo ladja z angleško posadko. Ob otoku se je mudila le nekaj ur. Eskimi, ki so prišli gledat tujo ladjo, bi bili pač radi povedali o usodi svojega misijonarja, toda domačini niso znali angleško, Angleži pa ne eskimsko. Tako je misijonar zopet ostal sam v etračni samoti.

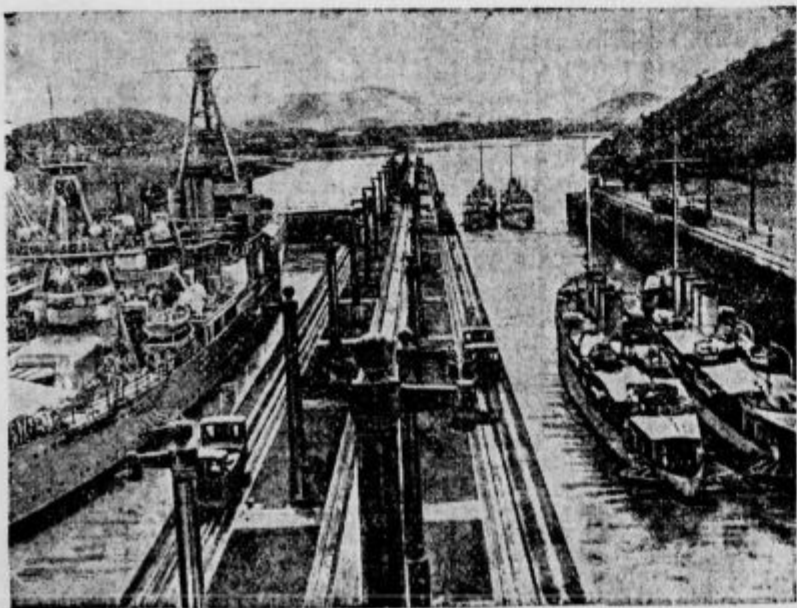
Poguma pa ne zgubi! Niti humor ga ni zapustil. Iz ognja je rešil izmed oblazil le svoj talar. To je pač premalo za tak mrz. Dokler zopet ne ustreli kakega severnega jelena, si mora od Eskimov izposoditi obleko in odeje. Z njimi pa dobi tudi eskimske uši. Zdravje ga, hvala Bogu, ne zapusti. Hrana je seveda slaba. Vseah ga prime želja po tako okusnem zajtrku, kakršnega je bil vajen doma na Burgundskem. Ko mu je pogorela koča, je iz pepela na pogorišču izkopal tudi nekaj fižola, ki pa je bil precej osmojen. Ta fižol sedaj devlje na žerjavico in ga uživa. Malo zamiži in požre, pa pravi, da je dobro. Tudi čaj si privoščiti, ki ga skuha iz nekkih zelišč in raztopljenega snega. Kadar pije čaj, mu ni treba zamižati, ker to ni še tako slabo. V snegu in ledu zakopan je duhovnik sam s svojimi Eskimi, ki zelo skrbje zanj in mu žele pomagati.

On pa neutrudno poučuje njihove otroke katekizma, katerega pa sproti pozablja. Posebno se mora truditi, da ureja glave etarih Eskimov, ki bi si krščanstvo radi kar po svoje tolmačili. In med vsem tem delom in trpljenjem nima ne maše, ne brevirja, nobene knjige, da bi jo bral, in nobenega obhajila. Tri hostije, ki jih je rešil iz ognja, skrbno hrani. Obhajilo je le ob velikih praznikih: 8. decembra, na praznik Brezmadežnega spočetja, o božiču... Ali je sploh mogoče popisati neizmerno osamelost, v kateri živi mladi misijonar? Že štiri leta je nastavljen na otoku Igluliku. Med tem časom je komaj dvakrat ali trikrat videl bele ljudi.

Björn Björnson,

norveški dramatik in gledališki ravnatelj, sin slovečega pesnika Björnstjerna Björnsona, bo 15. novembra obhajal svojo 75. letnico.

Ameriško brodovje pluje skozi Panamski prekop

To je prva slika z velikih vaj ameriškega brodovja. Namen teh vaj je bil, v prvi vrsti preizkusiti, kako bi veliko brodovje moglo v najkrajšem času priti skozi. Na levi vidimo križarko »Chester«, na desni pa štiri rušilce pri zatvornici Miraflores. Z ozirom na napetost v Tihem oceanu je ta slika urav zanimiva.

Ne pomni več, kdaj je od sveta dobil zadnje poročilo. Spominja se zadnjega pisma, katerega je prejel z zamudo enega leta. Tedaj je dobil poročilo, da mu je umrla njegova mati.

Leto 1933 se bliža koncu. Spomladi leta 1934 se je odločil obiskati misijonarje v zalivu Repulse. Ti so mu sporočili tolažilno vest, da je njegov škof njegov misijon uradno priznal. Škof pa seveda še ne ve, da je požar medtem uničil njegovo misijonsko postajo. Misijonarji so mu sporočili, da je škof odredil, da bo mali misijonski parnik »Pij XI.« misijonsko postajo Iglulik in njenega misijonarja obiskoval vsake dve do tri leta ter mu dovažal živil. Tukaj pri misijonarjih v zalivu Repulse je p. Bazin končal svoje pismo, katero je nosil s seboj devet mesecev. Tukaj je pismo oddal na pošto. Nato se je zopet vrnil na svojo postajo, 960 km s sanmi po snegu.

Komaj je škof sprejel pismo ubogega misijonarja, je sklenil, da ga obišče v njegovi samoti. Vključno poznemu času je misijonska ladja »Pij XI.« morala na pot. Luko Churchill je parnik zapustil 27. avgusta. Kmalu pa je mali parnik zašel v velik vihar. Led je zajel ladjo. Dne 8. oktobra se je kapitan moral vrniti v luko, ker je bila ladja od ledu poškodovana. Potovanje bo mogoče šele prihodnjo pomlad. Dotlej pa bo p. Bazin moral peto zimo sam prezimiti na samotnem otoku Igluliku.

Še ena žrtev španske revolucije

V Madridu je 7. novembra umrl ovijski škof dr. Johannes Luiz Perez. Zalostni dogodki v Asturiji so ga presenetili na birmovanju v mali asturjski vasi. Ker je bil škof že dalj časa bolehen, ga je krvava revolucija tako pretresla, da je izgubil svoj glas. Vendar je škof vendarle svoji boleznini izdal škofljanom svoje mučeniške škofije pastirsko pismo, polno krščanske udanosti in zaupanja v božjo previdnost. Njegovo zdravje pa je pojemalo. Zdravniki so ga takorekoč prišli, da se je preselil v Madrid, da bi vsaj malo mogel pozabiti grozno nesrečo, ki je zadela njegovo škofijo. Toda poročila o mučeniški smrti toliko njegovih duhovnikov ter vernikov so mu zadala smrtni udarec.

Pokojni škof je bil med najuglednejšimi španskimi škofi. On je bil vrhovni voditelj španske katoliške akcije.

Bankirska dinastija

Pred nekaj dnevi je v svojem gradu Boulogne sur Seine blizu Pariza umrl baron Edmund Rothschild, star skoraj 90 let. Bil je starosta Rothschildove rodovine in vnuk ustanovitelja Rothschildov. Mayerja Amschla Rothschilda v Frankfurtu. O Edmundu Rothschildu je znano, da je dal več kot deset milijonov funtov za ustanovitev in razvoj židovske kolonije v Palestini. Bogastvo tega moža je bilo veliko. Za človekoljubne in umetniške namene je dajal težke denarje. Sam je bil velik poznavalec umetnin. Iz obširnih posmrtnih blagovnih in francoskih in angleških listih posnemamo, da je bil baron Edmund Rothschild sam petkrat v Palestini ter da se je zelo brigal za ondotne judovske naselbine ter za to, da bi zopet poživil hebrejski jezik. Leta 1877 se je poročil z Adelajdo, hčerjo Viljema Karla Rothschilda. Z njo je imel dva sina in eno hčer. Eden njegovih sinov, James Rothschild, je postal liberalni poslanec angleške poslanske zbornice. Mlajši sin pa je francoski senator. Iz dohodkov njegovih velikih bančnih kupčij je podpiral ljudi vseh veroizpovedi. Tako je leta 1904 daroval deset milijonov frankov za zgradbo malih delavskih stanovanj. Njegova umetniška zbirka je neprecenljive vrednosti. Zbiral je stare porcelane, slikarije in drage kamene iz časov renesanse.

Tako, da ne bom vedel

O znamenitem predsedniku Združenih držav Severne Amerike, Abrahamu Lincolnu, pripoveduje anekdota, da je imel navado, kadar ga je kdo prosil za važno odločitev, odgovoriti s kako anekdoto. Ko je ob koncu državljanske vojne z južnimi državami armada severnih držav prodirala v južne države, je zmagovalni general Grant vprašal predsednika Lincoln, ali naj poskuša predsednika južnih držav Jeffersona Dawisa ujeti, ali pa ga pustiti, da uide. Namesto jasnega odgovora pa je Lincoln generalu začel pripovedovati zgodbo o Ircu, ki je obljubil, da bo vse življenje abstinent. Nekega vročega dneva je potoval po deželi in od hude žeje je bil že ves izčrpan. Nikjer ni mogel dobiti požirka vode. Končno je prišel do samotne krčme in je skromno prosil za kozarec limonade. Krčmar ga je vprašal, ali sme brizgniti v limonado tudi nekoliko žganja. Nato je Irec zašepetal: »Pa prosim tako, da ne bom nič videl.«

Kdo je dal te židovsko-marksistične može za voditelje slovanske Rusije?

(Na gorenje vprašanje odgovarja članek na drugi strani)

Leon Trocki (Bronstein)

Radek (Sobelsohn)

Zinovjev (Radomilski)

Joffe

Urieki

Mannilski

Lenin sredi revolucionarnega židovskega sovjeta v Petrogradu

Sverdlov

Volodarski (Goldstein)

Bela Kuhn (Aaron Kohen)

Koiontaj

Kaganovič

Rosenholtz

Kajbišev

Litvinov (Valah)

Kamenov (Rosenfeld)

Rušimovič

Te slike prinašamo v zvezi s članki, ki jih je zadnje dni »Slovenec« žele prinesel in ki se z današnjim člankom na drugi strani končajo.

Beethoven in Chopin predavata v radiu

Pri sovjetski radiopostaji Dnjeptrovsk so revidirali računske knjige. Pri tem so dognali, da so Beethoven, Chopin in Mozart prejeli visoke honorarje za svoje nastope v tej postaji. Revizor je najbrž vedel, da so trije slavni mojstri glasbe že davno mrtvi. Zato se mu je čudno zdelo, kako morejo predavati in prejemati masne honorarje, kakor je zapisano v računskih knjigah. Dognali so, da so si sovjetski uradniki na tak način sami pomagali do denarja. Več so jih zaprli. — Torej tudi v sovjetskih korupcijah.

Ob 16. obletnici premirja

Obletnico premirja 11. novembra so povsod slovesno praznovali. Tudi Anglija je slavila ta dan. Slavilo se ga tudi slovite angleške tovarne orožja Vickers v Crayfordu. Dan slovesnosti je bila baš nedelja. Tovarne orožja Vickers so v nedeljo, dne 11. novembra, na dan, ko je ves svet slavil dan premirja, praznovali na ta način, da so njeni delavci morali delati vso nedeljo in celo nadohodi čas. Tovarnam se je namreč zelo mudilo, ker so morale pravočasno dovršiti neko inozemsko naročilo: mnogo strojne in topov za plinske granate. Delo so prekinili le za dve minuti, da so se spomnili padlih žrtev svetovne vojne. Potem pa so vneto nadaljevali z delom za novo morilno orožje.

Salomonska sodba

Aprila meseca je sovjetska »Pravda« v Moskvi priobčila pritožbo nekega popotnika, češ, da je postajni bufet na postaji Piljina na železnici Moskva—Kazan nepopisno umazan in da tudi račun niso v redu. Pismo je uredništvo »Pravde« poslalo železniškemu odboru železnice Moskva—Kazan, da to zadevo preišče. Čez pol leta, to je 16. oktobra 1934, je uredništvo moskovske »Pravde« dobilo odgovor železnice odbora, v katerem je ta-le modri odgovor: »Preiskava je dognala, da je pritožba popolnoma utemeljena. Zato smo postajni bufet zaprli.«

Svojevrsen rekord

Angleško mesto Monkwearmouth v Sunderlandu ima organista, kateri že 40 let igra na orgle v mestni cerkvi. To bi ne bilo še nič posebnega. Toda ta organist je slep! Čeprav je slep, je vseno priznan za najboljšega organista in pevovodjo. Ime čudovit spomin ter zna na pamet 27 Haydnovih, Mozartovih in Gounodovih maš. Uči se kar po sluhu. Sedaj je star že 70 let.

Med prijatelji. »Veš, dragi moj prijatelj, svoje novo oljnat sliki bi rad podaril kakemu društvu ali zavodu. Ali mi moreš kakega svetovati?«
»Podari jo zavodu za slepece!«

Sodnik: »Ali se je obtoženec upiral aretaciji?«
Orožnik: »Da, s štirimi dinarji.«

Gospodarstvo

Obrtniški teden v Ljubljani

Živahne priprave

Po vseh obrtniških centrih naše banovine so pričeli okrožni in krajevni odbori za prireditev Obrtniškega tedna z živahnimi deloma in pripravami. Posamezna obrtniška združenja in društva so ustanovila delovne odbore, ki bodo na nedeljo 2. decembra t. l. dopoldne priredili množične priredbe, katerih se udeležijo razen obrtnikov tudi pripadniki drugih stanov n. pr. kmetije, uradniki, delavci, gospodinjice i. t. d., povabljeni pa bodo poleg oblastev tudi predstavniki raznih gospodarskih, kulturnih, narodnih in stanovskih društev. Glavni odbor je naprosil kr. bansko upravo, da dovoli propagandna predavanja o pomenu obrtnega stanu in gesla »Ceni in kupuj domače obrtniške izdelke« tudi po šolah. Izdelani so propagandni lepaki z napisom »Temelj narodnega blagostanja je krepak obrtniški stan«. Ti lepaki bodo na vseh javnih prostorih in po vseh obrtniških delavniceh in trgovinah. Obrtniško bo imelo tudi posebne značke, ki predstavljajo nakovalno in kladivo, kar znači, da si je obrtnik sam svoje sreče kovač. V kinematografih bodo opozarjale na obrtniški teden posebne propagandne slike, v radiu pa bodo v teku obrtniškega tedna vsak dan ob 13 posebna desetminutna predavanja. Tudi po drugih pokrajinah

države so priprave že v teku, tako da je pričakovati, da bo obrtniški teden prireditelj, ki bo v vsakem pogledu utrčila pozicijo obrtništva v javnosti, obrtništvu pa vrnila samozavest, ki so jo težki časi katere preživlja, že tako zelo omajali.

Obrtniški sejem

Krajevni odbor za obrtniški teden v Ljubljani je dokončal vse priprave za obrtniški sejem. Na tem sejmu, ki bo v treh velikih dvoranih trgovske hiše g. Drogenika na Mestnem trgu (preje Suttner), bodo razstavljeni tipični rokodelski izdelki, ki naj pokažejo pristnost, kvaliteto, okus in umetnost rokodelskega dela. Med obrtništvom iz Ljubljane in vseh krajev dravske banovine vlada za ta sejem veliko zanimanje. Nekateri ne bodo razstavlili samo svojih izdelkov, temveč bodo tudi kazali, kako se vrši delo: čevljar bo šival in koval gorske čevlje, steklo graver bo graviral i. t. d. Ker je prostor jako obsežen in lep, aranžman pa v dobrih rokah arhitektov, bo cela prireditev izvedena v taki obliki, da bo prišlo obrtnikovo delo res do svetlobe. Nekaj prostora je še na razpolago. Interesanti iz Ljubljane in najbližje okolice dobe za to lahko še priliko za razstavo, ako se prijavijo nemudoma na Krajevni odbor za Obrtniški teden v Ljubljani, Beethovnova ulica 10.

40 urni delovnik v Italiji

40 urni delavnik v Italiji. Pred nedavnim smo poročali, da namerava Italija uvesti v svoji industriji 40 urni delavnik. Ta načrt se vedno bolj približuje uresničenju. Obrat, ki bi mogli to uvesti, se že pripravljajo na to. S tem vprašanjem se že pečuje nacionalne federacije, ki smejo že določiti, do katerega roka se lahko uvede normalni delavni čas. Nova določila naj bi stopila v veljavo dne 16. aprila 1935.

Uvedba družinskih plač.

V smislu novih delovnih določil se ustanovi posebna blagajna za doklade plačam delavcem s številnimi rodbinami. Ta blagajna se imenuje Casa nazionale di integrazione per assegni famigliari. Namen nove blagajne je pomagati delavcem s številnimi družinami, ki bodo prizadeti s skrajšanjem delovnega časa. Dohodki te blagajne bi se stekali iz davčnega delodajalcev in delojemalcev in sicer takole: Vsi delavci, ki delajo 40 ur na teden, morajo plačati omenjeni blagajni 1% svoje plače, isti prispevek plačujejo tudi delodajalci. Vsi delavci, ki delajo več kot 40 ur na teden, plačajo 5% delavske mezde za vse nadure, ki gredo nad normalen delovni čas. Isti prispevek plačujejo tudi delodajalci. Ti zneski se delavcem odtegnejo od plač in se obenem z zneski delodajalcev pošljejo omenjeni blagajni. To blagajno vodijo delodajalci in delojemalci v enakem številu, konfederacije dela pa so že tudi ugotovile smernice, po katerih se dele podpore delavcem s številnimi družinami.

Nadure se odpravijo. Možno so sicer še, toda s posebnim dovoljenjem z ozirom na poseben značaj dolične industrije. Vsak delodajalec mora nadure sporočiti 24 ur pred začetkom dela lokalni organizaciji, ki je za pristojna. Ta organizacija poroča o tem višji delodajalski organizaciji in razloži razloge, zakaj ni mogoče vstaviti novih delavcev. Če organizacija uvidi, da nadure ne odgovarjajo sedaj postavljenim smernicam, lahko nadure takoj odpove. V nesporazumih odločuje inspekcija korporacij.

Nadalje so vpeljane omejitve dela žen in otrok. Delokrog žen se omeji na one panoge, kjer je upravičeno žensko delo. Seveda pa so še mnoge panoge, v katerih se da tudi specifično žensko delo nadomestiti z moškim delom. Vendar se to lahko dovoli samo v izjemnih slučajih, če je prevelika ponudba moške delovne sile.

To so interesantne novosti, o katerih uspnosti pa bo treba počakati sodbe bodočnosti, ki bo pokazala umestnost teh ukrepov in v koliko so ti ukrepi uspeli zmanjšati sedanje dezolantne razmere na delovnem trgu s skoro 1 milijon nezaposlenih delavcev v Italiji.

Novi kontingenti za Francijo

Belgrad, 13. nov. AA. Francoska vlada je dovolila naši državi posebne uvozne kontingente za četrti tromesečje za tele poljske pridelke in proizvode:

Klavih konj 25 glav, ovnov 750 glav, svinj za uvoz v Posavarje 130 kvintalov, soljenega mesa 225, predelane mesa 25, salame 18, zaklane perutnine 100, jajc v lupinah 800, sira 235, jabolk in hrušk 2400, drugega sadja 297, čebule 180, sveže povrtnine 80, fižola 4200 in turščice po preferencialu 50 tisoč kvintalov.

Za poljske pridelke so naši državni prisojeni kontingenti za četrti tromesečje na podlagi sporazuma meseca junija t. l. Kar se tiče zamenjave našega kontingenta živih ovč za sveže ovčje meso (ta pravica je naši državi priznana s sporazumom dne 13. junija) je francosko kmetijsko ministristvo dovolilo razmerje enega kilograma svežega mesa za 4 kg žive teže ovnov. Francoska vlada je dalje odobrila posebne kontingente za četrti tromesečje t. l. za tele industrijske izdelke: za telečje, kravje, svinjsko predelano kožo 1000 kg, za jarte in jagnjetje kože 1500 kg, ekstrakti za kože 500 kvintalov, za emajlirano posodo 150 kvintalov.

★

Občni zbor Prizada. Privilegirana delniška družba za izvoz deželnih pridelkov (kratko Prizad skrajšano po srbskem tekstu) v Belgradu ima občni zbor 15. decembra v Belgradu. Na dnevnem redu je razprava o računskem zaključku za 1933/34, nadalje pa zopet izprememba društvenih pravil v nekaterih točkah.

Poraba plina v naši državi. Iz hrvaških listov posnemamo, da je v naši državi bilo lani v 12 plinarah producirano 13,4 milij. kub. metrov plina. Dolžina glavnih plinovodov je znašala 543 km, število plinomerov pa 21.247, kar pomeni, da je na plin priključeno izredno malo število gospodinjstev. Iz dejane statistike je razvidno, da odpada skoro polovica produkcije na Zagreb s 6,34 milij. kub. metri in 10.614 plinomeri. Nadalje je znašala lani produkcija v Ljubljani 1,98 milij. kub. metrov, plinomerov pa 2.184, v Mariboru pa je znašala produkcija 0,745 milij. kub. metrov, število plinomerov pa 1.507. Nadalje imajo plinarne še tale mesta v državi: Bjelovar, Slav. Brod, Celje (produkcija 0,175 milij. kub. metrov, število plinomerov 461), Novi Sad, Osijek, Pančevo, Sarajevo, Split, Subotica in Vinkovci.

Denaturiranje spirita. Belgrad, 13. nov. AA. Finančni minister je izdal odredbo finančni direkciji, po kateri se poostri nadzorstvo nad uporabo

posebnih sredstev za denaturiranje spirita, ki se izdaja v industrijske svrhe brez plačila državne trošarine. Po tej odredbi bo poslej izdajal dovoljenja za nabavo spirita brez plačila državne trošarine davčni oddelek finančnega ministristva. Denaturiranje spirita s splošnim sredstvom bodo od 1. decembra dalje opravljali tehnični nadzorniki davčnega oddelka finančnega ministristva.

Prodaja lubja. Ravn. šum. kralj. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 3. dec. ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Uvoz prašičev v CSR. V oktobru letos je znašal uvoz prašičev v CSR 12.866 komadov (oktobra lani 9.094), od tega iz Jugoslavije 1.788 (3.698), Rumunije 6.048 (2.680), Madjarske 3.586 (2.302) in iz Poljske 1.341 komadov.

Nova češka tekstilna industrija v Jugoslaviji. Pod firmo Drag. M. Ristić, komand. dr. v Novem Sadu se poveča obstoječa tvornica svile s sodelovanjem češke tvrdke Alois Lemberger iz Miskaa. Tvornica bo v novogradnji obsegala predvsem veliko tkanico, ki bo začela obratovati v januarju 1935. Češka firma hoče s tem obdržati krog svojih odjemalcev v naši državi.

Ruski les v Italiji. Iz Trsta poročajo, da se namerava sodelovanje med Rusijo in trvdko Feltrinelli urediti na drugačni podlagi. Odelet ta tvrdka ne bo več zastopnica za ruski les, ampak bo samostojno nakupovala ruski les in ga prodajala v Italiji.

Tečajna garancija za angleški funt. Da bi privabili več tujcev-Angličev, so hotelirji v švicarskem mestu Adelboden sklenili, da bodo jemali v plačilo za penzion angleške funte po tečaju 16 šv. frankov za 1 angleški funt sterling (danesnja notacija za 1 funt je približno 15,25 šv. fr.). »Times« poroča, da nameravajo podobno skleniti tudi drugi švicarski hoteli, posebno oni, ki se nahajajo v središčih zimskega sporta.

Borza

Dne 13. novembra 1934.

Denar

Danes so ostali neizpremenjeni le tečaji Curiha in Praga, dočim so vsi ostali tečaji narasli.

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen: 8,10—8,20, ravnotako na zagrebški borzi 8,09—8,19, na belgrajski pa je notiral 8,10—8,20. Grški boni v Zagrebu 28,65—29,35, v Belgradu 28,90—29,60. Angleški funt je na zagrebški borzi nadalje narasel na 231,20—232,80 (isto v Belgradu). Španeka pezeta v Zagrebu in Belgradu 5,75 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2304,29—2315,65, Berlin 1366,25—1377,05, Bruselj 796,35—800,29, Curih 1108,35—1113,85, London 170,30—171,90, Newyork 3383,28—3411,54, Pariz 224,65—225,77, Praga 142,12—142,98, Trst 291,24—293,64.

Promet na zagrebški borzi 31.631 Din. Curih. Pariz 20,275, London 15,405, Newyork 307,75, Milan 26,33, Madrid 42, Amsterdam 207,90, Berlin 123,50, Dunaj 72,90 (57,05), Bruselj 71,75, Stockholm 79,40, Oslo 77,40, Kopenhagen 68,80, Praga 12,85, Varšava 58, Atene 2,93, Carigrad 2,49, Bukarešta 3,05, Buenos-Aires 0,78.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je postala prijaznejša. Posebno je prišla do izraza v vojni škodi, ki se je skokoma popravila. Tudi promet je oživel in je izredno znanen na zagrebški borzi: vojna škoda 600 kom., 7% inv. pos. 100.000, begl. obveznice 100.000, 8% Bler. pos. 3000 dol., 7% Bler. posojilo 3000 dol. in 7% pos. Drž. hip. banke 1000 dol.

Ljubljana. 7% inv. pos. 70—71, agrarji 40—41, vojna škoda 322—324, begl. obv. 53—54, 8% Bler. pos. 59—62, 7% Bler. pos. 51—52, 7% pos. DHB 60—63.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 70—71 (70), agrarji 40—41, vojna škoda 330—334 (327), 12. 331—335 (331), 6% begl. obv. 55—56,50 (55), 12. 55 d., 8% Bler. pos. 61—62 (61), 7% Bler. pos. 52,75 d. (51,50, 52,50), 7% pos. DHB 63—64 (63). — Delnice: Narodna banka 4135 den., Priv. agrar. banka 210—215, Osl. sladk. tov. 120—140, Bečkerek sladk. tov. 700, Osl. livarna 135 bl., Impex 50 den., Trboveljska 100—110 (50 po 105).

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 70—71, agrarji 39,50—40,50 (40), vojna škoda 332,50—334 (330, 324), 11. (335), 12. 335—337 (335, 327), 6% begl. obv. 56,75—57 (56,75), 7% Bler. pos. 53,50—54,50 (54). — Delnice: Narodna banka 4200 den., Priv. agr. banka 211—212 (212, 210,50).

Žitni trg

Na žitnem trgu je položaj miren in vlada mirnilo. Priv. izvozna družba nič ne kupuje, ostalega povpraševanja pa skoro ni. Položaj je nejasen in se vse bolj novih angažmanov. V koruzi se še nekaj izvažja v Nemčijo, vendar je ta izvoz predvsem odvisen od dobrih zvez s to državo. Povpraševanje je znatno, vendar ponudbe ni dosti. Cene so ostale popolnoma neizpremenjene.

KUBANY-JEV MATE ČAJ

namo ter krepko živce in mislice. Pospušje prebavo, da se avst. regulira delovanje sica in ledvic. Kd. r. ga redno pije, se mu ni bati ne gluha ne revme. Lubi se v vseh lekarnah v originalni: zavojih po 0,15 g., ali pri zastopstvu: Lekarna Mr. Milivoj Lesnšek, Ljubljana, Rešljiva c. 4, ako pošljete v nagodi Din 15.—. Sportniki turisti, lovci nogometaši: nite ga redno!

Sport

Mi hočemo smučati

Predvsem bi opozoril čitatelje in čitatelje, da morajo vse vaje, ki smo jih doslej vzeli, po možnosti vsak dan ponoviti. Zlasti je važno, da se ponove one vaje, ki so za smučanje posebno važne kakor razni potezi ter nekatere vaje za roke. Danes bomo vzeli zopet nekaj novih in malo težjih vaj. Zatorej le pridno vadite, kajti sneg se nam vedno bolj ponuja.

15. vaja. Napravi razkoračno stoji, desno roko vzhod — izvedi predklon, da prideš s prsti desnice do prstov leve noge, upogneš se predvsem v kolku, da ostane desnica s trupom kar najbolj v eni črti. Nato se zopet vzravnaš in nadaljuješ gib v zaklon, da se dotakneš s prsti desnice tal za desno peto. Pri zaklonu pomakneš kolki in stegno naprej, kolena pa upogneš. Pri izvedbi moramo paziti, da enakomerno nihanje nazaj in naprej. Isto ponovi z levico. Vsako vajo izvedemo po osemkrat. (Glej sliko 9., 10. in 11.)

Ta vaja je ena najboljših gimnastičnih vaj ne samo za sportnike, temveč za vsakogar, ki se bavi s telesnimi vajami. Seveda je vajo treba delati pravilno. Vaja je precej težka, a vendar ne tako,

jo izvajajte v dvojicah; toda čimprej boste samostojno izvajali to vajo, tem bolje bo. Zatorej ne obupajte pri tej vaji, četudi je malo težja. V snegu boste šele uvideli, kako potrebna je bila.

17. vaja. Plezaj po vrvi samo s pomočjo rok, nogi pa visita prosto dol — ali pa po le-seni žerdi s pomočjo rok in nog.

18. vaja. Iz temeljne stoji skoči do 2 m naprej ter izvedi obenem v zraku polobrat (za 90 stopinj) v desno ter prožno deskoči na tla, tako, da sta nogi vzporedni. Isto vajo ponovi, samo da napraviš obrat v levo. Vsako vajo ponovi po štirikrat. (Glej sl. 13!)

To je predvaja za prečni skok; zato je paziti, da doskočimo prožno in seveda tako, da že v zraku uredimo nogi tako, da sta pri doskoku popolnoma paralelni.

Slika 13.

19. vaja. Na koncu nizke bradlje, s čelom na ven; s prijemom in odzivom rok na konen lestvin, ter z odzivom nog od tal se poženemo v zrak, obenem nogi močno skričimo (da pridemo s koleno do prs) ter seskočimo daleč naprej na tla (trenjski skok). Isto vajo ponovimo s to razliko, da napravimo v zraku polobrat (za 90 stopinj) v desno (potem tudi v levo) ter seskočimo (prečni skok).

20. vaja. Poskoči v zrak ter v najvišji točki izvedi prednos na ta način, da se v kolkih močno upogneš, z nogama pa suneš v visok prednos (visoko predse).

To vajo je izvesti čim hitreje. Nogi moramo vreči kar najvišje, obenem pa moramo tudi z gornjim delom telesa tiskati naprej, t. j. da se čim bolj upognemo v kolkih. Pri tej vaji je treba paziti, da ne padeš nazaj.

21. vaja. Izvedi poklek na desno koleno, levo nogo pomakni stegunju naprej, stopalo leve noge pa pripigni nazaj — izvajaj predklone ter suvaj z rokama obenem naprej. Isto vajo ponovi s to razliko, da klečiš na levem kolenu, desno nogo pa imaš pomaknjeno naprej. Vsako vajo ponovi po osemkrat.

Ta vaja je izredno naporna in vsi, ki jo prvič poskusijo, zelo stokaajo, ker se izredno pretegnejo vse one mišice na nogah, ki navadno počivajo. Zato je dobro da jo v začetku izvajate bolj previdno, to se pravi, da se preveč ne »razkoračite«. Ko ste že malo privadili, pa se le počeno pretegnite; prednjo nogo morate močno potiskati naprej, stopalo pa ne sme pozabiti pripogniti nazaj; ko ste vse to napravili pa izvajajte močne predklone, katere še pospešite na ta način, da še z rokama sujete močno naprej.

Sedaj pa le na delo. Prihodnji si bomo ogledali še končne vaje in tečaj v telovadnici, oziroma v sobi bo zaključen.

I. K-er.

Večer boksa SK Slovana

V ponedeljek zvečer se je vršila v telovadnici osnovne šole na Ledini interna produkcija boksa-sekcije SK Slovana. Odbor kluba in mnogostevilni prijatelji nastopajočih članov so imeli priliko pri-častvovati nekakemu začasnemu obračunu tihega in požrtovalnega delovanja agilne in mlade boksa-sekcije, ki kljub temu, da ne uživa nikake podpore, lepo uspeva in napreduje. Sekcija ima trenutno okrog 50 članov, izmed katerih je 30 aktivnih sportnikov, ki redno obiskujejo treninge.

Celoten program večera je obsegal par propagandnih nastopov v ringu in pa celoten potek treninga.

Kot prvi par sta nastopila Zevnik-Sinkovcu. Tehnično nista pokazala mnogo, borila pa sta se pogumno in srčno. Naslednji par Soklić-Pavlić je bil mnogo boljši. Prav dobro borbo sta pokazala Heller-Zupan. Heller mnogo obeta, potrebno mu je pa še mnogo tehnične izvežbanosti in brzine.

Po borbah se je prešlo k demonstraciji treninga, ki se je izvajal v živahnem tempu po skupinah. Vsaka skupina je izvajala svoje vaje in nato avtomatično prihajala na druge. Vaje so bile najrazličnejše, od osnovnega spoznavanja najenostavnejših boksaerskih udarcev do najpopolnejših tehničnih fines.

Z polurno gimnastiko vseh mogočih telesnih vaj, ki telo utrjujejo in ga obenem ohranjajo prožnega, se je trening zaključil.

V kratkem se bo vršil javni nastop, na katerega že danes opozarjamo sportno občinstvo in prosimo, da s številnim obiskom pokaže razumevanje in obenem podpre delovanje naše najmlajše sekcije.

★

Smučarski klub Ljubljana. Važen sestanek vseh klubovskih tekmovalcev dnevi ob 18 v klubski sobi. Vsi in točno!

Tečaj za smučarsko gimnastiko in plavanje. Tečaj je prišel. V ponedeljek zvečer so zimske kopališče SK Ilirije napolnili tečajniki in vavdušeno vodili gimnastiko in plavanje. Tečaj je dvakrat tedensko: v ponedeljek in petek. Vabimo cenjene dame, da tudi one pridejo! Sedaj je njihovo število vsake novih prijav že precej naraslo. Na svidenje na prihodnji vaji v petek ob 20 v zimskem kopališču SK Ilirije.

Evropski plavalni rekordi

Prod nekaj tedni smo podali za naše čitatelje listo evropskih in svetovnih rekordov v lahki atletiki, danes pa navajamo še avropske rekorde v plavanju, ki tako le izgledajo:

Molki:
100 m prosto: Dr. Barany in Esik (Madjarska) 58,4 sek.;
200 m prosto: Tatis (Francija) 2:12,4;
300 m prosto: Tatis (Francija) 3:27,4;
400 m prosto: Tatis (Francija) 4:47;
500 m prosto: Tatis (Francija) 6:01,2;
600 m prosto: Tatis (Francija) 7:15,6;
700 m prosto: Tatis (Francija) 8:27,4;
800 m prosto: Tatis (Francija) 9:40,2;
900 m prosto: Tatis (Francija) 10:57,4;
1000 m prosto: Tatis (Francija) 12:15,2;
1100 m prosto: Tatis (Francija) 13:32,4;
1200 m prosto: Tatis (Francija) 14:50,2;
1300 m prosto: Tatis (Francija) 16:07,4;
1400 m prosto: Tatis (Francija) 17:24,6;
1500 m prosto: Tatis (Francija) 18:41,8;
1600 m prosto: Tatis (Francija) 19:59,0;
1700 m prosto: Tatis (Francija) 21:16,2;
1800 m prosto: Tatis (Francija) 22:33,4;
1900 m prosto: Tatis (Francija) 23:50,6;
2000 m prosto: Tatis (Francija) 25:07,8;
2100 m prosto: Tatis (Francija) 26:25,0;
2200 m prosto: Tatis (Francija) 27:42,2;
2300 m prosto: Tatis (Francija) 28:59,4;
2400 m prosto: Tatis (Francija) 30:16,6;
2500 m prosto: Tatis (Francija) 31:33,8;
2600 m prosto: Tatis (Francija) 32:51,0;
2700 m prosto: Tatis (Francija) 34:08,2;
2800 m prosto: Tatis (Francija) 35:25,4;
2900 m prosto: Tatis (Francija) 36:42,6;
3000 m prosto: Tatis (Francija) 38:00,0;
3100 m prosto: Tatis (Francija) 39:17,2;
3200 m prosto: Tatis (Francija) 40:34,4;
3300 m prosto: Tatis (Francija) 41:51,6;
3400 m prosto: Tatis (Francija) 43:08,8;
3500 m prosto: Tatis (Francija) 44:26,0;
3600 m prosto: Tatis (Francija) 45:43,2;
3700 m prosto: Tatis (Francija) 47:00,4;
3800 m prosto: Tatis (Francija) 48:17,6;
3900 m prosto: Tatis (Francija) 49:34,8;
4000 m prosto: Tatis (Francija) 50:52,0;
4100 m prosto: Tatis (Francija) 52:09,2;
4200 m prosto: Tatis (Francija) 53:26,4;
4300 m prosto: Tatis (Francija) 54:43,6;
4400 m prosto: Tatis (Francija) 56:00,8;
4500 m prosto: Tatis (Francija) 57:18,0;
4600 m prosto: Tatis (Francija) 58:35,2;
4700 m prosto: Tatis (Francija) 59:52,4;
4800 m prosto: Tatis (Francija) 61:09,6;
4900 m prosto: Tatis (Francija) 62:26,8;
5000 m prosto: Tatis (Francija) 63:44,0;
5100 m prosto: Tatis (Francija) 65:01,2;
5200 m prosto: Tatis (Francija) 66:18,4;
5300 m prosto: Tatis (Francija) 67:35,6;
5400 m prosto: Tatis (Francija) 68:52,8;
5500 m prosto: Tatis (Francija) 70:10,0;
5600 m prosto: Tatis (Francija) 71:27,2;
5700 m prosto: Tatis (Francija) 72:44,4;
5800 m prosto: Tatis (Francija) 74:01,6;
5900 m prosto: Tatis (Francija) 75:18,8;
6000 m prosto: Tatis (Francija) 76:36,0;
6100 m prosto: Tatis (Francija) 77:53,2;
6200 m prosto: Tatis (Francija) 79:10,4;
6300 m prosto: Tatis (Francija) 80:27,6;
6400 m prosto: Tatis (Francija) 81:44,8;
6500 m prosto: Tatis (Francija) 83:02,0;
6600 m prosto: Tatis (Francija) 84:19,2;
6700 m prosto: Tatis (Francija) 85:36,4;
6800 m prosto: Tatis (Francija) 86:53,6;
6900 m prosto: Tatis (Francija) 88:10,8;
7000 m prosto: Tatis (Francija) 89:28,0;
7100 m prosto: Tatis (Francija) 90:45,2;
7200 m prosto: Tatis (Francija) 92:02,4;
7300 m prosto: Tatis (Francija) 93:19,6;
7400 m prosto: Tatis (Francija) 94:36,8;
7500 m prosto: Tatis (Francija) 95:54,0;
7600 m prosto: Tatis (Francija) 97:11,2;
7700 m prosto: Tatis (Francija) 98:28,4;
7800 m prosto: Tatis (Francija) 99:45,6;
7900 m prosto: Tatis (Francija) 101:02,8;
8000 m prosto: Tatis (Francija) 102:20,0;
8100 m prosto: Tatis (Francija) 103:37,2;
8200 m prosto: Tatis (Francija) 104:54,4;
8300 m prosto: Tatis (Francija) 106:11,6;
8400 m prosto: Tatis (Francija) 107:28,8;
8500 m prosto: Tatis (Francija) 108:46,0;
8600 m prosto: Tatis (Francija) 109:63,2;
8700 m prosto: Tatis (Francija) 110:80,4;
8800 m prosto: Tatis (Francija) 111:97,6;
8900 m prosto: Tatis (Francija) 113:14,8;
9000 m prosto: Tatis (Francija) 114:32,0;
9100 m prosto: Tatis (Francija) 115:49,2;
9200 m prosto: Tatis (Francija) 117:06,4;
9300 m prosto: Tatis (Francija) 118:23,6;
9400 m prosto: Tatis (Francija) 119:40,8;
9500 m prosto: Tatis (Francija) 120:58,0;
9600 m prosto: Tatis (Francija) 122:15,2;
9700 m prosto: Tatis (Francija) 123:32,4;
9800 m prosto: Tatis (Francija) 124:49,6;
9900 m prosto: Tatis (Francija) 126:06,8;
10000 m prosto: Tatis (Francija) 127:24,0;
10100 m prosto: Tatis (Francija) 128:41,2;
10200 m prosto: Tatis (Francija) 129:58,4;
10300 m prosto: Tatis (Francija) 131:15,6;
10400 m prosto: Tatis (Francija) 132:32,8;
10500 m prosto: Tatis (Francija) 133:50,0;
10

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žensitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjske 3 mm visoka peltina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Snežke, galoše, domače čevlje, v najboljši kva-
liteti, po nizkih cenah in veliki izbiri pri Fa

F. M. SCHMITT

Pred škofijo 2. LJUBLJANA, Lingarjeva 4.

Pozor na nedeljsko razstavo! Oglejte si izložbe!

Službe iščejo

Knjigovodja
samostojen, bilancist, ko-
respondent slovenske in
nemške, srbohrvaške in
italijanske koresponden-
ce - išče službo takoj. -
Gre tudi za skladiščnika.
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Samostojna moč«
št. 12970. (a)

Službodobe

Brivskega pomočnika
mladega, sprejemem takoj.
Ivan Schweiger, Črno-
meli. (b)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje
Slovenska banka, Ljub-
ljana, Krekov trg 10

Kredite:

poslovne, uradniške, hipo-
tekarne in slične nudim.
Pojasnila pod »Diskretno«
upravi »Slov.« Maribor.

Stanovanja

ODDAJO:
Dve stanovanji
enoposobno in dvoposobno -
se takoj oddasta. Stran-
ska pot 19, Trnovo. (c)

Sobo

oddam 1 ali 2 gospodoma
v bližini univerze. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12969, (s)

Dve lepi prazni sobi

in 1 solnčna, lepo opre-
mljena soba — se odda v
Costovi 7, pri Sv. Kri-
štofu. (s)

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-
puje **RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN** - Ljubljana,
Vrška ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina. (l)

Pohištvo

Spalnice
moderne, iz orehove ko-
renine, pleskane in ku-
biniske oprave ter drugo
pohištvo dobite na ceneje
pri Andovici, Komenske-
ga ulica 34. (s)

Prodamo

Kislo zelje, repo,
sarm, prvovrstno, po
brezkonkurenčni ceni do-
bavlja vsako množino
Homan, Ljubljana, Sv. Pe-
tra c. 83, telefon 27-66.

Usnjeni suknjiči

pumparce — najboljši
nakup A. Presker.
Sv. Petra cesta 14.

Čebelni med

trčen, najfinejši, netto
50 kg 500 Din, s kanto
560 Din — pošlje po po-
vzetju, postaja Borovo,
Franjo Koler, čebelar,
Borovo, Srem. (l)

Za cenene novce

dobite naravno, domačo
Jordan grenčico; zakaj si
potem še dalje zastrup-
ljate prebavne organe z
falzificiranimi grenčicami.
Dieta ni potrebna. Ne-
škodljiva tudi za otroke.
Lastnik Rupp, Beograd,
Čika Ljubina 18-I.

PERNICE

izgotovljene — velikost
180 x 115, iz puhastega
perja 220, 300 in 340 Din.
la puh pa 450, 550 Din.
Garantiramo, solidna po-
strežba — pri:

RUDOLF SEVER

Marijin trg 2, Ljubljana

Ilustrirani cenik

znamk za leto 1935 je
dotiskan. Vsebuje cene za
vsako poedino znamko za
Jugoslavijo, Srbijo, Bosno
in Crno goro in še okrog
500 raznih držav v pake-
tih. Slovensko izdanje na-
ših znamk je zelo obšir-
no obdelano. Cena 10 Din.
Izidor Steiner, Zagreb —
Masarykova 15, poštni
čevonni račun 35.216. (l)

Skobelniki

(Hobelbank), po 400 Din
naprodaj. - Mušič Franc,
mizar, Mengeš. (l)

Glasba

Klavirji!

Planini!

Kupujte na obroke
od Din 400.—

prve svetovne fabrikate:
Bösendorfer, Steinway,
Förster, Petrol, Höpfl,
Stingl original, ki so
nesporno najboljši!

(Lahka precizna mehani-
ka.) Prodaja jih izključno
le sodni izvedenec in bivši
učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta 7.

Velikanska zaloga vseh glas-
benih instrumentov in strun

Posestva

Ce avto svoj stari prodajal
ali motorja bi znebil se rad
brž kupcev ti mnogo prižene
Slovenec najmanjši inšerat

Ugoden nakup!

V Celju se prodaja velika,
krasna vila z obsežnim,
lepo urejenim vrtom, po
zelo ugodni ceni. — Po-
nudbe na upravo »Slov.«
pod »Dobra naložba« št.
12843. (p)

Pozor!

Naprodaj je več hiš, med
katerimi se nahajata dve
dobri gostilni. Naprodaj
je tudi več vinskih sodov
in odda se v najem lepa
vinska klet. — Zraven je
naprodaj več stavbnih
parcel ob Dunajski cesti.
Več se izve: Kopalnice
Ježica pri Ljubljani. (p)

Gozd in travnik

v izmeri ca. 2 joha, v
bližini državne ceste pri
Črnučah - prodam proti
hranišnim knjižicam Mest-
ne, Kmečke ali Črnuške
posojilnice. Pojasnila in
ogled: Dobrova št. 1 pri
Črnučah. (p)

NAJBOLJŠI ŠIVALNI STROJI

ADLER IN GRITZNER

Večletna garancija!
Pouk v umetnem
vezu n.u. brezplačen!

pokromana kolesa
„GRITZNER“

pletilni stroji
„DIAMANT“

po izredno niskih
cenah

samo pri
tvrdki

**JOSIP
PETELINC**

LJUBLJANA

blizu Prešernovega
spomenika, za vodo.

Telefon št. 2913.

Plise za volane v različnih gubah

Specielni entel oblek, volan, šalov itd.

Ržuriranje — predtiskanje.

Vezenje monogramov, zaves, perila.

Navaden fin entel vložkov in cipk. — Hitro, liso in poceni!

Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Štrkelj)

Redni občni zbor

Katoliškega tiskovnega društva

v Ljubljani

bo v četrtek, dne 22. novembra 1934

ob pol štirih popoldne

v posvetovalnici »Jugoslovanske tiskarne«

Sporod:

1. Branje zapisnika zad. o. z.
2. Poročilo načelstva.
3. Blagajniško poročilo.
4. Volitev tretjine odbornikov.
5. Slučajnosti.

Odbor

PROTI ONEMOGLOSTI IN UTRUJENOSTI

CELEGA TELES STAREJSIH OSEB

Onemoglim in starejšim osebam toplo pripo-
ročamo, da si masirate telo s preparatom
»Alga« zvečer, predno greste spat, in jutraj
predno vstanete. Telo vam bo zvečer po
masaži lahko, imeli boste globoko spanje, v
katerem se boste odpočili in okrepli. Jutraj
po masaži ostanite še nekaj časa v postelji.
Ko boste vstali, bodo Vaši udje gibki, hoja
lahka kakor v prerojenem telesu, počutili se
boste sveže, zdrave in močne.

»Alga« se dobi povsod. Stoklenica 14.— Din.

(Reg. S. B. 18117-32)

Pridobivaite novih naročnikov!

Naša ljubljena soproga, mama, stara mama, sestra in teta,

gospa

Ana Kompáre roj. Prevc

soproga viš. davč. upravitelja v p.

je dne 13. t. m., previdena s tolažili svete vere, po dolgi in

mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 15. novem-
bra 1934 ob 15.

Vrhnika, dne 13. novembra 1934.

Valentin, soprog, Nada, hči — in ostalo sorodstvo.

Windfix

za okna in vrata
Zagreb - Gajeva 20, tel 55-66
Ljubljana - Zrnc Franjo, Gankarjevo nabrežje 5

Cviček

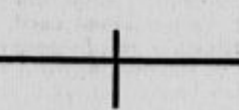
originalni dobite v
Centralni vinarni
v Ljubljani

Radi velike zaloge
damskih plaščev

Vam nudimo vseh vrst
plaščev po zelo znižanih
cenah. Oglejte si cene.
I. Tomšič, Sv. Petra ce-
sta 38.

ribje olje

iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam.

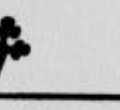

Umrla nam je včeraj naša dobra, nepozabna sestra,
teta, svakinja, gospodična

Minka Eržen

po dolgi, težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere.
Pogreb drage rajnice bo v četrtek, 15. t. m. ob
pol treh popoldne iz mrtvaške veže, Vidovdanska
cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.
Priporočamo pokojnico v molitev in blag spomin.
Ljubljana, dne 14. novembra 1934.

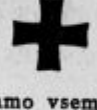
Žalujoči

»Jugoslovanska tiskarna«, r. z. z. o. z.
v Ljubljani, javlja, da je danes umrla nje dolgo-
letna vlagalka, gospodična

Minka Eržen

Pogreb pokojnice bo v četrtek, dne 15. t. m. ob
pol treh popoldne iz mrtvaške veže Zavetišča sve-
tega Jožefa, Vidovdanska cesta 9, na pokopališče
k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 13. novembra 1934.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem žalostno vest, da je naša nepozabna soproga, mama,
stara mama, tašča, gospa

Amalija Jeras

soproga zvančičnika drž. žel. v p.

danes po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s sv. zakra-
menti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage pokojnice bo v četrtek 15. novembra 1934
ob 15 iz hiše žalosti, Tovarniška ulica št. 2, k Sv. Križu.
Ljubljana-Moste, dne 13. novembra 1934.

Žalujoči: Jernej Jeras, soprog; Valentin in Jožef, sinova; Zora
roj. Cerar, Anica roj. Šalamon, sinahi; Vida, Ciril, Metod, vnuki
in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Moste

Alja Rahmanova: 77

Zakoni v rdečem viharju

Dnevnik ruske žene

Oče se je sam vnel ob svojih besedah, postal je
visto vesel in si je naložil na krožnik najprej pil-
menov, potem gorčice in nazadnje smetane. Mati
pa je tiho ihtela. Oče je pogledal njo, potem mene
in roka, ki je bil z njo segel po štopnici, mu je
hipoma obstala.

»Lidočka, čemu pa jočeš?« je rekel žalostno.

Tedaj je mati vstala in stekla v spalnico. Vse
dopolodne se je zatajevala in Dunjaša ter naša so-
sesta še vedno nista vedeli, kaj je prav za prav.
Sedaj se pa ni mogla več zdržati, očetove besede
so jo premagale. Ni jim verjela. Moj oče se je v
teh urah postaral za leta in videla sem, da mu
ni bilo lahko tako govoriti, to sem videla. Pred-
očila sem si, kako se starata, kako boeta sama,
zapuščena, ko ne bo več naju. In oče je mislil
isto, zakaj nenadno je dejal z zmedenim glasom:

»O, otroka, ljuba otroka, kaj bo z nama, če
gresta od naju? In kaj bom jaz počel brez otroka?«

In nihče se ni dotaknil lepih pilmenov.

Večer. Zunaj divja buran, okna so zamrzla čez
in čez. Dunjaša hodi od peči do peči in nalaga drva.
Kaj naj storiva? H komu naj greva? Koga vpra-
šava? Uradaj so vsi zaprti. Ali naj greva k prija-
teljem in znancem? To ne gre, ne smeja jih pri-
praviti v neurečeno, saj veva, da sva sedaj »izobčen-
ce« in da vsak najin korak natančno zasledujejo.
In kaj nama morejo pomagati prijatelji, ki sami
vsak dan čakajo, da jih zapro. Bolje bi bilo, da se
obrneva do »mogočnin«. Toda sedaj? Kaj naj sedaj
storiva, ob petih zvečer? Ali naj bereva, ali de-

lava za najino knjigo, ali igrava klavir? Nima
smisla.

Vzamem knjigo, spet drugo; črke mi plešejo
pred očmi, berem s težavo, pa ne razumem ničesar.
Odložim knjigo in grem v obednico h klavirju.
Tu so še odprte note, ki sva jih dopoldne skupaj
igrala. Kako sva bila takrat vesela! In sedaj?
Udarim nekaj akordov in zaprem klavir. Tedaj
pristopi Otmar in me poboža po glavi, me pritise
k sebi in poljubi. Potem začne tudi on pobajkovati
h klavirju, h knjigam, ki jih odpira eno za drugo
in zopet odlaga. Vendar kmalu zbere vse moči in
se začne pripravljati za jutrišnje predavanje; nato
sede h klavirju in igra ko navadno povsem siste-
matično; najprej vaje, potem sonato in nato impro-
vizacije. Vidi se mu, da ga ne muči strah kakor
mene, ampak samo molenje dnevnega reda in ne-
gotovost položaja.

Domislil se otroka. Treba mu je izmeriti vro-
čino. Mati ga pestuje in oče se plazi po vseh štirih
po sobi in igra divjega medveda. Otrok se skuša
smehljati, toda le s težavo sedi pokoncu in takoj
se mu vidi, da ima hudo vročino. Mato joče in
neskočno nežno pogleduje na svojega vnučka. Lah-
ko mi je uganiti njene misli — kako strašno, da
bo za njo kmalu utihnilo sladko čebljanje ljub-
ljenega vnučka za vedno, da ji bo vzel za vedno
v daljno tujino, ki iz nje ni mostu v sovjetsko
Rusijo.

Vročinski termometer je kazal 38,7 stopinj.
Kaj je otroku? Prehlad? Ali je nalezel ošpice od
sinčka našega sosedu? Da bi odstopovala z bolnim
otrokom, na to ni misliti. Vse sile morava napeti,
da nama vsaj podaljšajo rok. Nekaj se mora zgo-
diti. Tedaj bije ura v obednici s hreščočim glasom
šest. Vsak udarec me zadene v srce. Kako dolgo
bom še poslušala to prirčno bitje?

»Otmar,« sem rekla, »pojdiva k dekanu; mor-
da rektor ničesar ne ve, ker ima mnogo posla;
nemogoče je, da bi tudi dekan ne vedel ničesar,
saj so rekli v GPU-ju, da je z univerzo zadeva
urejena!«

»Dobro, pojdiva k dekanu!« je rekel Otmar;
»toda ne razburjaj se preveč in, kar je glavno, ne
ponižuj se pred njim!«

Odideva v mrzlo noč na dekanovo stanovanje,
ki ni daleč od nas. Plašno se oziram na vse strani,
ker vem, da naju opazujejo. To prepričanje me
grozno muči. Precej daleč za seboj vidim temno
postavo, nasproti nama pride vojak v raztrganem
plašču, močno natrkan. Prezirljivo naju pogleda,
nekaj zamrmra in gre dalje. Temna postava zadaj,
zavita v dolg kožuh, je gotovo oseba, ki ima na-
logo naju opazovati. Greva bolj počasi, ona tudi.
Zakaj naju noče prehiteti? Ali se mi vse to le
dozdeva? Je-li morda samo uradnik, ki se je za-
kasa in se z aktovko pod pazduho vrača domov?

Toda, morda naju zato niso aretirali, ker ho-
čejo vedeti, kam bova krenila; morda naju pri-
mejo, ko bova prišla od dekana. Vedno bolj me
je strah. Tečno se pritiskam k Otmarju in greva
naprej. Že sva na trgu Vnebohoda, tam zadaj so
obrisi Vnebohodne cerkve — in poleg nje obrisi
jetnišnice. Pogledam v stran, ne maram misliti
na to, da je tam ječa. Na trgu medlo svetlo samotna
avetlika; pred dekanovim stanovanjem sva. Pred-
nje stopnice so zasnežene. Otmar pritise na gumb
električnega zvonce, toda zvonec ne zapoje. Po-
tegne za potezni dvonec; tudi ta se ne oglasi. Po-
trkava enkrat, dvakrat, tretjič. Strašno je mraz,
leden veter brije po ulici. Nikjer ni videti člo-
veka. Ne, na oglu stoji mož v dolgem kožuhu in
z debelo aktovko in gleda za nama. Torej vendar?

Z rokami v žepu in aktovko pod pazduho etoji
in gleda.

»Otmar, potrkaj na okno, ne morem več strpe-
ti tukaj!«

Ko potrkaja, ališiva mehki, osladni dekanov
glas; obraz je pritisnil na okno, da bi videl, kdo
trka. Veliki, blede, ko luna okrogli obraz je kakor
strah. Spoznal naju je, pomiguje nama in se smeh-
lja v zadregi. On je »oportunist«, bivši učitelj na
gimnaziji, popov sin. Član stranke je, aktivni de-
lavec, govori mnogo, pa mu nihče ne verjame, ne
tisti, ki jih je izdal, ne oni, ki se jim je pridružil.

Dekan naju pelje v majhno, skoro prazno
sobo. Samo na sredi je miza, pogrnjena z umaza-
nim kmečkim prtom iz hodničnega platna, in okrog
mize tri sirovo izdelane lesene stolice. Kaj je na-
meraval dekan s to sobo. Ali naj je dokaz irpri-
čevala »proletarski okus? Mar je bila ta soba
določena za obiske? Pazljivo sem motrila dekanov
bledi, povsem brezizrazni obraz; oblečen je bil v
ponoženo tolstovko (bluzo), zelene vojaške hlače
in visoke, nerodne čevlje iz klobučevine. Že ta
brezizrazni obraz in sobna oprava sta mi pove-
dala, da sva prišla zastopni.

Otmar je dekanu podrobno opisal zadevo in jaz
sem mu v napelem pričakovanju gledala v oči,
hotela ujeti vsako najmanjšo kretnjo njegovega
obrazu, da bi videla, če ve o najinem izgonu ali
ne. vse ve, sem si rekla, ko sem opazila, da si
grde tolete roke drgne z umazanimi nohti; nohtov
si brčkone ni čistil, da bi bil bliže »proletarskim
masam«.

»Ne vem ničesar, prav ničesar!« je dejal in
počasi majal z glavo. Najbolj me je jezilo, da se
ni niti začudil; da je sprejel novico tako, kakor
da je najumnejša stvar na svetu.